

DOMOVINA

Upravništvo »Domovine« v Ljubljani — Knafljeva ulica 5
Uredništvo »Domovine« — Knafljeva ulica št. 5/II.,
telefon 3122 do 3126

Izhaja vsak četrtek

Naročnina za tuzemstvo: četrletno 9 din., polletno 18 din.,
celoletno 36 din.; za inozemstvo razen Amerike: četrletno
12 din., polletno 24 din., letoletno 48 din. Amerika letno 1 dolar.
Račun poštne hranilnice, podružnice v Ljubljani št. 16.716.

S pravilnikom o trošarini vinogradniki niso zadovoljni

Pred dnevi je bilo pri g. banu odposlans-
tvo Vinarskega društva in mu izročilo vi-
nogradniško spomenico glede novega pravil-
nika k zakonu o trošarini na vino in žganje.
Sedil je daljši razgovor o določbah novega
pravilnika in je bilo skupno ugotovljeno
naslednje:

Nazadovanje v vinskih kletih vinograd-
nikov, ki niso gostilničarji, v pravilniku ni
določeno in ga torej ne bo.

Prodaja od 5, odnosno 10 litrov naprej ni
ukinjena, četudi je do neke mere otežkoče-
na.

Nazadovanje prevoza in prenosa bo po-
ostreno. To pa je v korist našega vinograd-
ništva, kajti banovina hoče prisiliti k pla-
čevanju trošarine ogromne količine vina in
žganja, ki jih vtihotapijo k nam od drugod
in za katere dosedaj ni bila plačana trošari-
na. To vtihotapljanje gotovo ni v korist ne
našega vinogradništva, ne naših občin in ne
banovine. Gotovo ni krivično, če se nalagajo
drugim vinogradnikom in trgovcem ista
bremena, kakor smo jih imeli že doslej mi
in so se jim drugi odtegovali.

Banovina hoče na ta način uvesti enake
pravice in enake dolžnosti in hkratu dobiti
podlago in vir za obnovo vinogradov go-
spodarsko slabih vinogradnikov zraven te-
ga pa še imeti podlago za izvedbo načrtov
v korist slovenskemu gospodarstvu. To pa
je v korist vinogradnikov in tudi vseh dru-
gih slojev prebivalstva naše banovine.

Dogovorno s strokovnjaki in z zastopniki
zanimancev po njihovih stanovskih in stro-
kovnih društvih hoče banovina presojati vi-
nogradniška in druga vprašanja ter izvršiti
vse izpremembe, ki se izkažejo v praksi kot
umestne, koristne in potrebne.

Iz zgornjega bi bilo nekako razvidno, da
novi trošarinski pravilnik ni nikako zlo. To-
da vinogradniki z njim niso zadovoljni. Prav
tako niso zadovoljni z Vinarskim društvom,
ki bi bilo poklicano da se z vso odločnostjo
zavzema za koristi svojih članov, o katerih
pač vsi vemo, da so že dolgo vrsto let v
usodnem položaju.

Ni dvoma, da so vsi vinogradniki, ki so
navsezani na dohodke svojih vinogradov brez
razlike proti novemu pravilniku. Razlogi,
zakaj so proti njemu, so v glavnem nastopni:

Izdaja novega pravilnika se utemeljuje s
tem, da se je preveč razpaslo tihotapstvo vi-
na brez plačila trošarine. Kar se tiče tihota-
pstva, je treba pripomniti, da se v tem po-
gledu mnogo pretirava. Ze dozdajšnji pred-
pisi so bili dovolj strogi, da bi se tihotapstvo
lahko preprečilo. Če pa oblastva niso storila
svoje dolžnosti, ni to krivda vinogradnikov.

Odpravljena je prodaja v količinah po pet
litrov pri vinogradniku brez plačila trošari-
ne. Leta 1932., ko je bila množina pridele-
nega vina velika pri precejšnjih zalogah prej-
šnjega letnika, bi bil naš vinogradnik pri
polnih kletih uničen, če mu ne bi ta ugod-
nost omogočila razprodati svojih zalog vsaj
za nizke cene. Morda je res, da se je ta ugod-
nost mnogokje zlorabila, vendar pa bi bilo
treba le natančneje očrtati predpise proti
zlorabam. Petlitrška prodaja naj bi se ome-

jila na kraj pridelovanja, pa ne bi mogel vi-
nogradnik iz Banata ali Dalmacije na ljub-
ljanskih in drugih železniških postajah pro-
dajati vina na drobno.

Trošarino plača pivec. Ne zanikamo tega,
vendar pritiska prevelika obremenitev na
osnovno ceno blaga. Tudi tovarnino plača
pivec. Vemo pa, kako kvarno vpliva na raz-
voj cen visoka prevoznina. Kakor pri nobe-
nem drugem blagu se prav pri vinu prera-
čunava cena od spodaj navzgor, ne pa od
zgoraj navzdol. Gostilničar ve, kakšno ceno
na drobno lahko doseže pri svojih gostih.
Prodajna cena mu je torej v naprej določena
glede na kupno moč gostov kakor tudi glede
na konkurenco med gostilničarji. Zato kupi
blago tam kjer ga najceneje dobi, in to žal
ni pridelek iz naše banovine.

Najbolje lahko vinogradnik proda svoje
vino naravnost gostilničarju. Ta mu je naj-

ljubši kupec. Novi predpisi, po katerih se vse
vino, ki pride v točilno klet, takoj zatrošari-
ni, in predpisi glede založne kleti, ki mora
biti z javno potjo ločena od točilne kleti, bo-
bo pri že tako težavnem položaju gostilni-
čarstva znatno skrčili število onih gostilni-
čarjev, ki bodo vino lahko neposredno ku-
povali pri vinogradnikih. Mnogi bodo mo-
rali odslej kupovati vino od trgovca, kar po-
draži vino za okrog dva dinarja. Račun tega
posredovanja pa bosta plačala gostilničar in
vinogradnik.

Predpis pravilnika, po katerem mora od-
pošiljatelj vina, ki ni zavezan plačevanju tro-
šarine, jamčiti za to, da bo prejemnik pošilj-
ke plačal trošarino, je naravnost krut. Vze-
mimo primer, da pride neznan kupec k vino-
gradniku z vozom, kupi 10 hl vina, vino-
gradnik mu pribavi kontrolni list na ime, ki
mu ga kupec pove, nato pa kupec vino od-
pelje. Če ta neznan kupec ne plača trošarine,
tedaj jamči vinogradnik za plačilo te troša-
rine, kar znaša polovico izkupička ali še več.

Kdor se nekoliko zamisli v položaj vino-
gradnika, bo moral že iz navedenih dejstev
spoznati, da pomeni novi pravilnik veliko
nesrečo za vinogradnike.

Čevljarji zahtevajo svoje pravice

V nedeljo so se zbrali v Narodnem domu
v Celju čevljarji iz vse Slovenije, da
se pogovore o ukrepih za boljše bodočnost
slovenskih čevljarjev. Pa tudi izven Slovenije
so prispeli čevljarji odposlanci. Shoda so se
udeležili sreski načelnik g. dr. Ivan Zobec in
zastopnika Zbornice za trgovino obrt in in-
dustrijo. Številni govori so pokazali današnje
težavno stališče našega čevljarja. Zborovalci
so protestirali proti temu, da jim jemljejo
zaslužek po kaznilnicah in poboljševalnicah,
da jim otežujejo bedni položaj šušmarji, ki
so v čevljarji stroki najbolj razviti. Dalje
so zahtevali, da se zabrani raznim tujim čev-
ljarskim in usnjarskim tvrdkam odpiranje
lastnih trgovin, da se zabrani trgovinam spre-
jemanje obutve v popravilo, da se omeji iz-
dajanje dovoljenj raznim tvrdkam za odpira-
nje več vrst obrti, kakor na primer, da ima
usnjarska industrija hkratu tudi čevljarstvo
industrijo. Dalje so čevljarji stroki potrebna
uredba o minimalnih cenah obrtniških izdel-
kov, cenejša posojila, da si bo mogel mali
obrtnik izboljšati in povečati svoj obrat, in
redno poslovanje denarnih zavodov.

Ze lansko leto se je pisalo o uredbi o mi-
nimalnih cenah obrtniških izdelkov. S to
uredbo bi si pridobil čevljarji obrtnik svet
svoj ugled zaradi enotnih cen svojih izdelkov.

Izda se naj uredba, s katero bi se omejila vsa
umazana konkurenca. Izdela naj se osnutek
o zavarovanju obrtništva, ki naj bi se dal
vsem obrtnim strokam, posebno pa ubožnej-
šim v razmotranje. K temeljni glavnici za
uresničenje obrtniškega zavarovanja, naj bi
prispevale v prvi vrsti država, banovina in pa
občine, pa tudi Zanatska banka in vsa pod-
jetja, ki uničujejo malega obrtnika. Obrtni-
ško zavarovanje naj bi bilo upravno razde-
ljeno po banovinah.

V pomočniške izpitne komisije naj se ime-
nujejo tudi obrtniki. Pri ministrstvu za trgo-
vino in industrijo naj se izdelana uredba o
pobijanju šušmarstva čimprej uzakoni. V
uredbo naj se vnese postavka, da se kaznuje
tudi tisti, ki daje delo šušmarju. Vsem čev-
ljarskim industrijam naj se zabrani odpira-
nje lastnih trgovin s čevlji. Ze obstoječe trgo-
vine industrij na naj se zaprejo. Prodaja iz-
delkov čevljarjskih industrij naj se prepusti
poklicnim trgovcem in obrtnikom.

Na shodu se je naposled naglašala potreba
ukinitvenja izvrševanja obrtnih del v državnih
moških kaznilnicah, jetnišnicah, poboljševal-
nicah in drugih kazenskih zavodih. Obrtni-
štvo je že nešteto dokazalo, da se uredba
o zaposlenju kaznjencev izkorišča v škodo
obrtištva.

Odkritosrčne besede o šušmarstvu

Z dežele smo prejeli naslednji dopis:

Na vse mogoče načine se trudijo, da bi se
zatrl šušmarstvo. Kakor se čuje, se deluje
na tem, da bi bil kaznovan tudi tisti, ki mu
je šušmar napravil cajgaste hlače, zašil raz-
trgane čevlje in tako naprej. Tako bi trpela

obubožani kmet in brezposelni šušmar,
boljši ljudje z dobrimi plačami si lahko pri-
voščijo modni salon.

Kmet prepogosto obrtnika ne zmora. Bla-
go že še dobi na kak način. Če ni denarja, si
vzame blago pri trgovcu na kredo z oblju-

bo, da mu bo dal v jeseni grozdje ali mošt, kruške, orehe ali kakšne poljske pridelke. Ko pride jesen, se izkaže, da je bila letina slaba. Sadja ni in poljskih pridelkov bo pičlo za družino. Grozdje sta mu uničili toča in peronospera. Trгоvec mu pošlje opomin, naj poravnata dolg za cajgasto obleko, a kmet nima denarja in ne pridelkov.

Se prva obleka ni plačana, že potrebuje drugo in otroci napol nagi čakajo na oblačilo. Trгоvec mu ne da več na obljubo in tako gleda kmet razcapan in obupan v bodočnost. No, če se mu naposled le posreči poravnati dolg in si nabaviti cajgasto blago za novo obleko, pač v svojem siromaštvu ne more storiti drugega, kakor poiskati šušmarja, ki mu napravi obleko za košaro krompirja. Ali naj se stradani šušmar delo morda odkloni? Vsi brezposelni pomočniki kličejo po poštenem in pravično plačanem delu. Če se to uredi, bo konec šušmarstva. Naj navedemo izmed neštetihi žalostnih primerov enega:

Obrtnik je vzel v delo pomočnika. Mine mesec dni in pomočnik zahteva plačo. »Veste, časi so slabi,« se izgovarja mojster, dam vam dvesto dinarjev, če ste zadovoljni. Če ne, lahko greste. Pomočnik mora biti naposled zadovoljen. Tako dela morda nekaj mesecev, potem pa je morda spet leto dni brez dela.

Na ta način životari pri nas mnogo pomočnikov, izučeni v raznih obrtnih strokah. Ko so v svoji siromaščini že čisto razcapani, se jih vsak boji vzeti v službo. Če si torej v takem položaju prišušmaril nekaj kovačev, romaš v zapor, ker kazni ne moreš plačati. Ali se odgovorni činitelji zavedajo, kam to vodi? Nikamor drugam kakor do beraške palice, ki jo nesrečnež mora vzeti v roke, ali pa morda kar naravnost na kriva pota.

Pozivamo pristojne činitelje, da to nujno vprašanje vzamejo resno v pretres. Šušmarstvo se bo odpravilo le, če se sklenejo proti njemu taki ukrepi, ki bodo upoštevali razmere našega bednega podeželja!

Bogu, kar je božjega, in cesarju, kar je cesarjevega

V tej zgodbi niso važni ne kraji ne osebe, važna in poučna je samo zgodba, ki vam jo povem, kakor sem jo slišal od prizadetih.

V lepi dolini naše Gorenjske so se pobožni verniki že dolgo pripravljali na božjo pot. Njih dušni pastirji so za kraj romanja izbrah Sv. Goro pri Gorici, morda zato, da vrnejo obisk Goričanov pri Materi Božji na Brezjah. Sem in tja so se hudomušni gospod župnik v tej ali oni župniji na račun romanja tudi nekoliko pošalili s svojimi župljani. Poznali so napake svojih ovc, pa so jim namignili, naj se bolj rahlo oblečejo, čeprav je začel pritiskati že mraz, kajti, tako so jim dejali, nazaj grede bo marsikomu še prevročje, ker bo moral nositi po dve suknji in ženske po več oblek, saj je tam doli ob Soči vse tako poceni... Tudi dežnikov da jim ni treba jemati s seboj, saj jih bo onkraj za vse na izbiro po nizkih cenah...

Pa je med nami že tako, da nič tajno ne ostane. Morda je bil kdo izmed romarjev preveč odkritosrčen ali kaj zgodilo se je, da so za te dvojne suknje, dežnike in drugo tako reč izvedeli tudi možje v zelenih uniformah, ki skrbno pazijo na meji, da kdo k nam ra-

zen, odpustkov in drugih lepih zaslug še kaj drugega ne vtihotapi, kajti postava je postava in postavo je treba spoštovati tudi, kadar izpolnjujemo kake višje dolžnosti.

Ljubi bog, ki našo zemljo tako rad z dežjem napaja, je poslal dež prav tisti dan, ko so se pobožni gorenjski župljani brez dežnikov odpravili na božjo pot. Do srca so se smilili ti romarji vsem, ki so jih videli, kako so vsi premočeni prihajali na postajo, odkoder jih je vlak odpeljal skozi dolgi predor v dolino Soče...

Ko so se tam za mejo lepo namolili in na Sv. Gori opravili vse pobožnosti, so se vednega razpoloženja nagnetli spet v vlak, ki jih je odpeljal proti domačemu kraju. Čudili so se, da je bil vlak, ki so v njem poprej udobno sedeli, naenkrat malo pretesen... Seveda pa jim prostora niso jemali samo odpustki, temveč tudi plašči, dežniki in lepe pletenke z opojno tekočino, ki je tudi romarjem včasih potrebna, da jih drži pokoncu. Nekaj tekočih dobrot so že med potjo pospravili. Skozi temo predorov so letele prazne steklenice.

Ko je vlak privozil iz poslednjega in najdaljšega predora, so naši romarji doživeli veličasten sprejem — zelenih uniform. Postava je postava in postava našim romarjem ni dovolila, da bi šli preobremenjeni domov: vzela jim je vse razen odpustkov, za katere v carinskih seznamih ni nobenih postavk...

Kdor te zgodbe ne verjame, naj poroča v to našo lepo gorenjsko dolino. Prvo ženo, ki jo sreča, naj pobara, kakor je bilo tistikrat, ko so pobožni verniki iz bližne okolice poromali po odpustke skozi luknjo na ono stran, pa bo gotovo začuden poslušal tale kisle tožbo: »Oh, lepo je bilo, zelo lepo! Tam so ljudje tako dobri, naši pa so tako neprijazni; še dežnike so nam vzeli... Dež pa je tako strašansko lili!...« Pa tudi možje se jezijo na postavo v zeleni obleki: »Se vino so nam pobrali!...«

Nekje sam zase pa je nekdo še dolgo premišljal in menda še zmerom premišljuje: »Dajte Bogu, kar je božjega, in cesarju, kar je cesarjevega...« Ali ne bi bilo pametnejše, če bi ta izrek upošteval že pred romanjem? Dubec.

Politični pregled

Ob koncu preteklega tedna

je obiskal naš ministrski predsednik dr. Stojadinovič Berlin,

kjer je bil zelo prisrčno sprejet. Imel je več razgovorov z nemškimi ministrskimi predsednikom generalom Göringom in zunanjim ministrom baronom Neurathom ter bil pri državnem kancelarju Hitlerju, ki je hkratu sprejel jugoslovenske novinarje, katerim je dejal, da Nemčija želi Jugoslavijo močno in svobodno. Dr. Stojadinovič, s katerim je bila njegova soproga, je bil tudi na Göringovem posestvu kot gost, dalje mu je bila prirejena svečana predstava v državni operi v Berlinu, ogledal si je vojaško akademijo in prisostvoval strelskim vajam. Deležen je bil povsod prisrčne pozornosti in nemški listi so vsi obširno in prijateljsko pisali o obisku našega državnika in o naši državi. Kakor je izjavil dr. Stojadinovič novinarjem, so vsi razgovori potekali v znamenju iskrenega prijateljstva in krepke volje za srečni razvoj nemško-jugoslovenskih odnošajev v službi evropskega miru.

PAVEL¹¹
HRIBAR:

PLAZ USODE

Zdi se ji, da naravnost pričakuje: zdaj pa zdaj ji bo spet padlo na um, kje in kdaj je že čula, da je bilo med logarjem in Potoškimi lovcom neko zelo napeto razmerje. Zaskrbljena črta se ji je vrezala pri tem v visoko vzbokano čelo. Pa čeprav premišljuje vse to sem in tja, ji vendar ne uide nobena črta pogovora obeh možkih.

Dalje časa govorita o reči, ki se je spletla med Potoškimi in Gregorinovi. Kakor da bi se plazila okoli lastnih misli in besed, da zlezeta drug drugemu v misli in besede prav kakor mladi fantje, ki zaključujejo sredinec v sredinec, da poskusijo, kdo je močnejši. Kakor lačna mačka okrog vrele kaše plešeta. Kar ne moreta naprej in se vedno spet poročata na staro, da naposled Devetak kar naravnost zavoji na drug tir:

»Jaz zase pač ne morem in ne morem verjeti v ljubosumnost!... Saj prav Gregorinov ni imel kakor nobeden drugi ne niti najmanjšega vzroka za to!«

Logar s samozavestnim obrazom vrtil prsti kozarček žganja: »Pa ne boste rekli, Devetak, da ni v ljubezni in pri Bogu vse mogoče!... Jaz sem pa vendar prepričan, da je tu in le tu iskati resničnega vzroka za umor.«

»Ne morem si pomagati, meni to ne gre v glavo. Mnogo prej bi si mislil, da je bil kakšnem tretji tukaj vmes in morda celo storilec!« vztrajno trdi Devetak. Niti za tren očesa ne izpusti Grilca in tudi mati preži oprta

z rokami ob mizo na vsak logarjev gib. Prav kakor da sta se zmenila s sinom, prav živahno vskoči:

»Zares, zakaj pa ne tretji? Saj to ni samo mogoče, temveč celo zelo verjetno!«

Logar občuti na sebi brskajoča pogleda obeh in mu je neprijetno, vendar pa tega ne pokaže:

»Seveda, kdo pa trdi, da ne, mati!... Toda vse to je povsem postranskega pomena in tudi prav nič ne izpremeni zadeve same, ko vendar pride Gregorinov in le on sam tu v poštev. Gornjegrajsko sodišče bo to že...«

»Kaj bo sodišče ukrenilo, ne veste ne vi ne jaz. Saj še sodniki sami ne vedo!« se mu postavi po robu Devetak in ga ne izpusti iz svojega srepega pogleda.

»Saj bodo tudi priče izpovedale!« se vmeša v pogovor mati. Tako neznansko tiho, počasi in vsako besedo poudarjajoč reče to, da se čuje kakor grožnja. Florijan Grilc jo premeri z ostrim pogledom. Te skoraj preroške besede so ga nekoliko osupnile in zmedle. Toda takoj se znajde ter se brž pokaže hladnega in preudarnega:

»Priče izpovedale... Potoški menda ne bo imel več kaj izpovedati! Ostaneta samo še Gregorinov... in... Mimika in mogoče še on sam... No, da, vi Devetak boste že vedeli, kaj mislim!« Kar ne more zatajiti malega zmagošlavja pri tem svojem skritem plašilnem strelu. Devetakovka sedi mirno in opazuje njegovo prevzetnost in oprežuje,

kje bi se pokazala vrzel za napad. To pa postaja Florjanu počasi tako mučno, da se začne naravnost šaliti, samo da ne bi pokazal svoje ozlovoljenosti:

»Druge priče?... Morda ste bili mati sami gori pod zijalko, ko se je zgodila ta reč?« se zasmeje krčevito tej prisiljeni domisllici. »In ste sami prav natanko in od blizu videli, da ga Gregorinov pač ni mogel in ga tudi ni?«

Tako pa se ne da spraviti v zadrego Devetakovka. Sam pa se na ves glas zasmeje in se smeje še, ko pristavi:

»Kaj bi ne bil prav tako lahko gori tudi Florijan Grilc?... Mnogo laže pač kakor jaz, stara ženska!... Mislim, da je še to tudi tvoj revir, ali mar ne!«

Očitno je logarju laže priti do živega kakor kmetici. Njegovi prsti, ki še vedno vrtijo kozarček, začnejo komaj vidno trepetati:

»Tu pa se šala neha!« de z malce hripavim glasom, v njegovih očeh pa se pokaže zatajeno svetlikanje:

»Še tega bi manjkalo, da bi se zapletlo moje dobro ime v vso to reč! Kaj imam jaz opraviti z vsem tem!... Tudi v šali ne, mati!... Pa si dobro zapomnite!«

Iz zahrpanega glasu se že čuje hudo razburjenje. Tem bolj mirna in celo pomirjajoča pa ostane Devetakovka:

»Pojdite no, gospod Grilc, šala je vendar šala!« Mati kar preži, da bi posodila sinu besedo, pa se prav mило nasmehne: »Ali ne misliš tudi ti tako, Lojz?«

Ta ji prikima:

»Seveda imate prav, mati!« Nato se obrne k logarju: »Malo šale pa tudi morate razumeti!« Kakor da bi ga hotel ponovno po-

Pretekli teden je nastala v Franciji vladna kriza, ki se je te dni rešila tako, da je vlado ponovno sestavil Chautemps. Nova vlada sicer nima večine, a ji je zagotovljena tudi podpora socialistov. Sodelovanje komunistov pa je Chautemps odločno odklonil.

Z Daljnega vzhoda poročajo,

da so Japonci doživeli v južnem Santungu hud poraz.

in so jim Kitajci uničili okoli 1000 tankov. Kitajski napad na Hangčov pa je bil odbit. Na bojišču ob železnici Tiencin—Pukov so Japonci začeli ofenzivo. Japonska vlada je uradno šele te dni prekinila državniške odnose s Kitajsko.

Iz Barcelone poročajo, da so v začetku tega tedna

frankovci prešli v napad proti Teruelu in zavzeli nekaj pomembnejših postojank. Nasprotno pa so republikanci imeli uspehe v Gvadalahari in zavzeli obširno ozemlje.

Gospodarstvo

Tedenski tržni pregled

GOVED. Na sejmu v Kranju so se trgovali za kg žive teže: voli I. po 6.25, voli II. po 5.75, voli III. po 5, telice I. po 6.25, telice II. po 5.75, telice III. po 5, krave I. po 5.50, krave II. po 5, krave III. po 4.50, teleta I. po 8, teleta II. po 6 do 7, špeharji po 10, pršutarji po 8 do 9 din Ptujski, 7 do 8 tednov stari, so bili po 105 do 135 din V Ptujju so bili voli po 4 do 4.50, krave pa po 2.50 do 4 din za kg žive teže.

KOŽE. V Kranju so se trgovali: goveje sirove kože po 10 do 13, telečje sirove kože po 11 do 14 in svinjske sirove kože po 8 do 11 din za kg. V Lendavi so bile goveje sirove kože pa 9, telečje pa po 12 din kg.

KROMPIR je bil v Lendavi po 65 do 80 din, v Kranju pa po 75 din za 100 kg.

KRMA. V Lendavi so prodajali jabolka I. 30, slama pa po 10 din, med tem ko so v Kranju prodajali seno po 75 in slamo po 50 din za 100 kg.

SADJE. V Kranju so prodajali jabolka I po 5, II. po 4 in III. po 3.75 din za kg. V Lendavi so bila jabolka I. po 2.50, II. pa po 2 din za kg.

staviti na preizkušnjo, še pristavi: »Ko že govoriš o neki ljubosumnosti, kaj bi ne mogel biti tudi ti sam krivec, kaj ne?«

Zdajci se zasmeje Devetak, kakor da bi se mu posrečil odlični dovtip in se udari z rokami po kolenih.

»Kako, jaz?« skoči pokoncu gozdar, ki ne more več obvladati svojega razburjenja. Ne more spoznati več, kje je tukaj resnost, kje šala, kje maček, kje miš. Naravnost strahotna se mu zdita Devetaka. Toda kaj mu koristi vse to. Zdaj velja pač le eno: da se krepko postavi v bran... Zato stopi prav pred Devetaka in se grozeče vzpne:

»Kaj, jaz?«

Devetak pa mirno sedi: »Kaj niste rekli, mati, da je imel Grilc nekaj s Potoškim?... Kako je že bilo tisto?«

Gozdar je stopil korak nazaj, kakor bi se pripravljajal za naskok: »Nekaj med menoj in Potoškim?«

»Kaj se nista nedavno sprla?« vpraša Devetakovka povsem mirno, kakor da gre za prav nedolžno reč: »Spominjam se, da sem nekaj takega čula!«

Iz gozdarja plane divja jeza: »Če hočeta vidva s kom šale zbijati, si poiščita drugega!... Škoda se mi zdi samega sebe za to!«

Naglo zapenja gumbe na lovskem jopiču, se naglo obrne na peti in hoče brez pozdrava oditi. Devetak pa mu naglo prestriže pot in se postavi pred vrata. Kar brez ovinkov reče gozdarju, da mora pač počakati, dokler ne bo pogovor pri koncu. V njegovih besedah trepeče že pretinja, ki napravi gozdarja za tren neodločnega.

»Sta imela s Potoškim prepir ali ne? ...

Sejmi

25. januarja: Blagovica, Dolnja Lendava, Koprivnica, Radeče ob Savi, Slovenjgradec, Studenice pri Poljčanah;

29. januarja: Rajhenburg;

30. januarja: Rakek;

31. januarja: Dobova pri Brežicah, Litija, Vrnica, Vojnik.

Vrednost denarja

Na naših borzah smo dobili 18. t. m. v devizah (s prišteto premijo):

1 holandski goldinar za 24.03 do 24.17 Din;

1 nemško marko za 17.37 do 17.51 Din;

1 angleški funt za 215.26 do 217.31 Din;

1 ameriški dolar za 42.83 do 43.20 Din;

100 francoskih frankov za 145.52 do 146.96 Din;

100 češkoslovaških kron za 151.43 do 152.54 Din;

100 italijanskih lir za 226.19 do 229.28 Din.

Vojna škoda se je trgovala po 433 do 435 Din. Avstrijski šilingi v zasebnem kliringu v Ljubljani so bili po 8.60 Din, nemške klirinške marke pa po 14.10 Din.

Drobne vesti

Denarni zavodi dobe prvi obrok za izročene kmečke dolgove. Po uredbi o likvidaciji kmečkih dolgov prizna Privilegirana agrarna banka denarnim zavodom za odstopljene kmečke dolgove 50% na tekočih računih, 25 odstotkov morajo denarni zavodi sami odpisati, 25 odstotkov pa poravnava država v obliki triodstotnih obveznic za likvidacijo kmečkih dolgov. Po členu 14. uredbe mora Privilegirana agrarna banka terjatve na tekočih računih izplačati denarnim zavodom v 14 letih v enakih letnih obrokih. Uredba nadalje določa, da mora Privilegirana agrarna banka plačati prvi obrok denarnim zavodom 31. decembra l. 1937. Ta rok je bil prvotno določen zaradi tega, ker bi morali denarni zavodi do 31. januarja lanskega leta izročiti Privilegirani agrarni banki vse kmečke dolgove. Rok za izročitev pa je bil pozneje podaljšan do 1. junija. Privilegirana agrarna banka zaradi tega ni mogla izvršiti do konca leta končnega pregleda izročeni dolgov in napraviti z denarnimi zavodi obračunov. Izvršilni odbor Privilegirane agrarne banke je te dni razpravljajal o tem vprašanju ter je sklenil, da bo Privilegirana agrarna banka navzlic temu, da končni obračuni z denarnimi zavodi še niso izvršeni, izplačala denarnim zavodom prvi obrok v 100odstotni višini na osnovi začasnih

To moram vedeti!« Zapovedujoče so Devetakove besede.

»Kaj sem povabljen na zaslišanje?« se upira gozdar in hoče ven. »Pustita me ven!«

Zdajci pa se je oglasila prav tik njega Devetakovka. V njenem glasu ni prav nič razburjenja, temveč hladna mirnost: »S Potoškim sta se sprla!... Prav nič ti ne koristi, čeprav hočeš to zdaj utajiti, Grilc!«

Kakor da je ta razgreti trenutke poiskal v njej vse drobtine njenih spominov, ve kakor v nenadnem navdahnenu zdajci, kje je to izvedela. To je bilo v Brataničevi trgovini v Lučah. Grilc je prav tedaj stopil iz trgovine... Seveda je bila vsa govovina polna pogovora o tem, da je prišlo pravkar med tema dvema do prerekanja in prepira. Prav hudo sta se dala. Za Mimiko je šlo, saj je pogosto padlo med prepriom njeno ime. Devetakovka je imela pri tem občutek, da ji je prodajalka še nalašč vse prav natanko pripovedovala: Morda v svarilo, mogoče pa tudi iz hudobnosti... Zdaj pa je to 'ako vseeno!... Prav natanko se je zbudilo vse to v njenem spominu...

»Preklete babje marnje!« krikne gozdar in se obrne k Devetakovski:

»Gobec zamašim vsakemu, kdor mi še enkrat to reče!« Že ji nameri z roko, kakor da bo zdajci udaril, zato skoči Devetak izpred vrat, da bi branil mater. Toda kaj zmore on proti mladim in spoštanim Grilčevim rokam!... Močen je zares Devetak, toda gozdar je močnejši... Že slutiti, da je zašel v mrežo, iz katere se more oprostiti le s silo, zato sune žensko stran, da se opoteče... Zdajci se vrže na Devetaka, ga prime za vrat ter se broi prsa ob prsni hropeč z njim, dokler

obračunov. Pri onih denarnih zavodih, kjer obstojijo spori glede višine ali obstoja kmečkih terjatev, se bo izračunal obrok na podlagi pravilno izročeni nespornih kmečkih dolgov.

Dražba kožuhovine v Ljubljani bo nepreklicno v ponedeljek 24. t. m. Kdor še ni oddal kožuhovine, naj jo takoj pošlje na naslov: »Divja koža«, Ljubljana, velesajem.

Češkoslovaška je zabranila uvoz goveda in svinj iz severnega dela Slovenije. Iz Prage poročajo, da je češkoslovaški kmetijski minister izdal odlok o ukrepih proti nalezljivim živinjskim boleznim. Prepovedal je uvoz in prevoz svinj, goved, drobnice in njihovih delov, sirovin, izdelkov in odpadkov in živinjske krme iz sedmih jugoslovenskih srezov, in sicer iz čakovskega, iz lendavskega, dravogradskega, ljutomerskega, mariborskega, murškosoboškega in preloškega, nadalje iz vse Švice, Francije, Belgije, Nizozemske in Nemčije in iz devetih okrajev Poljske. Pri drugih pošiljkah, kjer se uporablja seno za opremo, se mora to seno takoj pri prihodu pošiljke zažgati. Ministrstvo si je pridržalo pravico, da na osnovi predložene prošnje izjemno dovoli uvoz iz omenjenih držav, odnosno krajev.

Privilegirana agrarna banka bo dajala posojila na zastavo triodstotnih kmečkih obveznic. Privilegirana agrarna banka je sklenila, da bo lombardirala (dajala posojila na zastavo triodstotne državne obveznice za likvidacijo kmečkih dolgov, katere je izdalo finančno ministrstvo. Lombardiranje obveznic se bo vršilo na ta način, da bodo Privilegirana agrarna banka v Beogradu in njene podružnice v Zagrebu, Ljubljani in Sarajevu izplačevale 45 dinarjev na obveznico, ki se glasi na 100 dinarjev.

Domače novosti

Senatorske volitve in Jugoslovenska nacionalna stranka. Vodstvo JNS v Beogradu je sklenilo, da stranka za senatorske volitve 6. februarja ne postavi kandidatur.

Občni zbor krajevne organizacije JNS v Mostah-Ljubljani je bil 9. t. m. Prisotnih je bilo preko 70 članov. Zbor je vodil predsednik g. Pavel Pavčič in v obširnem poročilu očitel smernice dela in gospodarski položaj Most po pridružitvi Ljubljani. Za svoja izvajanja je žel splošno priznanje. Po

ne klecnejo Devetaku kolena. V tem se ukrade nekaj sape iz njegovih ust, da se čuje kakor zamolkel krik. Tih, kakor je bil ta grgrajoči vzdih, je vendar vzbudil zaradi svoje smrtne groze Petrovo pozornost. Malce posluhneto z dekle Lizo, nato pa Peter naglo odpre kuhinjska vrata, da še pravkar vidi, kako jo ubere gozdar iz hiše.

En sam trenutek ne ve Peter, ali naj skoči v sobo, odkoder je čul pojemajoči krik, ali pa naj jo ubere za beguncem. Zdajci pa naglo zgrabi Lizo za roko in jo porine proti hišnim vratom, da naj ona pomaga, sam pa plane iz hiše. Daleč gozdar še tako ne more biti!

Grilc pa je med tem že pridobil lep kos poti pred njim, zato Peter kmalu spozna, da ga bo težavno dotekel v zameglenem deževnem večeru. Skoki bežečega, ki jih je s kraja prav dobro zasledoval, postajajo tišji in tišji, kakor bi se vdiral vedno globlje v mehko temo. Malce postoji in prisluhne. Zdi se mu, da čuje že visoko nad seboj, kako se sproža mokro kamenje in odskakava po rebri. Vsako zasledovanje je brez smisla! Gozdar, ki pozna dobro svet, jo je kmalu krenil s poti in jo ucvril kar naravnost v planino.

Peter se obrne nazaj. Ves zasopljen stopi v sobo in je vesel, ko vidi, da se onima dvema ni nič hudega pripetilo... Oba živita! Devetak je že spet na nogah in pomaga Lizo materi, ki se je že tudi prebudila iz nezavesti, ki jo je zadela zaradi padca od logarjevega sunka. Molče se spogledujejo, kakor bi se mogli šele spet najti, kaj se je prav za prav zgodilo.

Zdajci pokaže Devetakovka v kot, kjer slovi poleg omare puška. Grilčeva mora biti in

poročilih društvenih funkcionarjev je bila poglasno sprejeta razrešnica odboru. Pri volitvah je bil spet soglasno izvoljen dosedanji odbor s predsednikom g. Pavčičem. Občni zbor je v imenu sreske organizacije JNS za mesto Ljubljano pozdravil tajnik g. Cimerman in podal splošno organizacijsko in gospodarsko poročilo. V imenu omladinske organizacije JNS je govoril sreski tajnik g. Košenina, nato pa je govoril o političnem položaju narodni poslanec g. Rajko Turk.

* Načrt za progo Črnomelj—Vrbovsko izdelan. Finančni odbor narodne skupščine je razpravljala o državnem proračunu za prometno ministrstvo in je prometni minister dr. Mehmed Spaho v svojih izjavah povedal med drugim, da so za več novih železniških prog že izdelani načrti, tako tudi za novo progo Črnomelj—Vrbovsko, ki bo vezala Slovenijo z morjem.

* Sklicanje sv. arhierejskega sabora. Cerkevno vodstvo srbske pravoslavne cerkve je sklenilo sklicati za 22. t. m. zasedanje sv. arhierejskega sabora. Poslana so bila že pismena vabila vsem arhierejem, mitropolitom in episkopom, da se zanesljivo udeležijo tega važnega zasedanja. Istočasno bo v Beogradu velik vsedržavni posvet pravoslavne duhovščine.

* Številke o ljubljanski bolnišnici. Največ bolnikov sprejme kirurški oddelek, ki je bil zadnje čase razširjen. Bolnikov, ki prosijo za sprejem v kirurški oddelek, navadno ne morejo odklanjati, ker jim je potrebna takojšnja zdravniška pomoč. Lani je bilo sprejetih na kirurškem oddelku 8.396 moških in 5.762 žensk. Umrlo je 131 (en odstotek) moških in 84 (poldrugi odstotek) žensk. Za kirurškim oddelkom sprejme največ bolnikov interni, vendar mnogo manj. Lani se je zdravilo na internem oddelku 2090 moških in 1952 žensk. Umrljivost je na tem oddelku mnogo večja kakor na kirurškem, saj je umrlo 111 moških (pet in pol odstotka) in 79 žensk (štirje odstotki). Največ bolnikov je bilo sprejetih aprila, ki je najbolj nezdrav mesec, in sicer 1.572 moških in 1260 žensk. Lani je umrlo v bolnišnici povprečno 52 ljudi na mesec, skupno 357 moških in 267 žensk. Sprejetih je bilo skupno 31.607 bolnikov, umrlo je pa vseh 622, torej blizu dva odstotka. Odklonjenih je bilo 2900 bolnikov. Med temi jih je bilo 7, ki so že mrtve pripeljali v bolnišnico. Vsega skupaj je bilo sprejetih 2026 bolnikov več kakor predlanskim.

* Spremembe glede dovoljene teže poštnih pošiljk. Največja dovoljena teža za pakete se bo od 20 kg povečala na 25 kg. Prav tako se uvedejo nove enote za plačevanje poštnih pristojbin za posamezne teže. Tako se uvedeta novi teži po 3 in 7 in pol kg, obenem pa se znižajo pristojbine za nujno dostavo paketov na dom. Novi pravilnik bo stopil v veljavo 1. februarja.

* Nov rudnik železa v Galiciji pri Celju. Že v letih 1800. do 1850. so kopalje v teh krajih železno rudo. Kopenje so opustili radi raznih nesreč. V zadnjih dveh letih so začeli govoriti ljudje, da ima hrib od Špegličeve gostilne do Gorce velike množine železne rude. Premogokopna družba v Libojah se je za zadevo zanimala. Poslala je v Galicijo posebno preiskovalno komisijo in te dni je že prišlo 20 rudarjev, ki so začeli delati. V kratkem bodo postavili barake in kmalu bodo dospeli novi stroji. Če bodo dela v novem rudniku dala zadostno količino železne rude, bo premogokopna družba zgradila še letos iz Galicije v Celje ozkotirno železnico, ki bo odvažala v Celje na postajo rudo. Kako velikega pomena je rudnik za Galicijo, ni treba naglašati.

* Nagrada za dvojčka. Na dan pred Silvestrom sta se rodila dvojčka pri Brecljevih v Ajdovščini. Te dni je bil oče Josip Breclj obveščten, da mu je goriški prefekt dodelil nagrado v znesku 600 lir iz sklada, ki ga je stavila vlada na razpolago v take svrhe.

* Prebivalstvo v Vojvodini nazaduje. V Vojvodini so ugotovili, da tam nemško in srbsko prebivalstvo nazaduje. Zlasti nazadujejo Nemci. Odstotek nazadovanja je pri Srbih nekoliko manjši, kar se zlasti opaža v Vršču, ki je naseljen napol z Nemci, napol s Srbi. V župniji Beli crkvi na primer je bilo lani 57 rojstev in 70 smrti.

* Še do konca januarja dobe naročniki »Domovine« roman »Dva človeka« po izredno znižanih cenah, in sicer stane v platno vezana knjiga 25 Din (namesto 34 Din), a mehko vezana le 15 Din (namesto 24 Din). Pišite po položnico! Ne zamudite si nabaviti to lepo knjigo po tako nizki cenil!

* Vrgorsko polje pri Ljubušnem hočejo izsušiti, kar pa se da izvesti le tako, da se predre hrib, ki zapira odtok. Zato so začeli vrtati 2200 metrov dolg predor skozi goro, ki deli polje od Bačinskega jezera. Doselej so izvrtali že 1800 metrov. V štirih mesecih bodo še nadaljnjih 400 metrov.

jo je pač pri naglem begu pozabil. Devetak in Peter pregledujeta orožje: Ni to navadna lovska puška, kakor jo rabijo tod okoli lovci, temveč predelana vojaška karabinka.

Devetak se zamisli in osupne:

»Prav takšna je, kakor jo ima Gregorinov Prav dobro jo poznam, saj je ležala pri zasliševanju v Lučah pred menoj na mizici!

»Poglejta vendar!« vzklikne. »Tudi kaliber je isti! Shraniti bo treba puško in povedati o vsem tem sodišču.«

V isti noči je izginil v Friscaufovem domu na Okrašlju iz nahrbtnika avstrijskega turistu potni list. Samotni popotnik stopa naglo ob svitu velike baterijske luči, ki je zmanjkala v koči, mimo Savinjskega sedla in je pred svitom že na avstrijski strani. Prav varno stopa, saj so njegove oči po dolgoletnem poslu navajene gorovja in noči.

Prav to noč je izginil iz svojega revirja škofijski višji gozdar Florjan Grlic.

XII. POGlavJE

Mir se je spet vrnil na Devetakovino. Zda se je šele izkazalo, da je vse to razburjenje močno vplivalo tudi na mater. Njena prej še zagorela lica, saj je še vedno delala v vrtu in okoli hiše, so postala bolj bleda. Tudi tle se ji malo tresejo, pa naj se še tako »prizideva, da bi jih obvladala. Vendar se smehlja, da bi drugi ne imeli zaradi nje skrbi.

»Hvala Bogu, da ni bilo otroka č. n. prav pravi sinu.« Kako bi bilo ubožico strah.

Lenika je namreč že drugi dan z doma. Takoj po prvih vesteh o nesreči, ki je zadela ugledno Devetakovo hišo, je prišla iz Maribora Jerajeva Zefa, pri kateri je stanovala Mimika, ko je hodila v šole. Prav dobro do-

šla je bila, da je vzela s seboj Leniko, da se tudi ona malo izobrazila. Se bolj pa je bilo to všeč Devetakoma zato, da imata mirno glavo pred otrokom, ko sta že sama polna sarbi.

Vse misli stare matere so pri Leniki: Ali je srečno prispela?... Kako se je kaj znašla v tujem mestu?... Kdaj bo kaj pisala?

O vsem tem se pogovarja s sinom, ne toliko zaradi otroka samega, kakor ga ima rada, kakor zato, da se izmota iz vsega tega, kar je prišlo čez njo v zadnjih dneh. Kar tako mimo grede še pristavi:

»Če bo le zdaj z Mimiko in Francetom spet vse dobro?«

Kako rada bi čula odgovor na to vprašanje, zato gleda vprašujoče sina in čaka, da bi kaj odgovoril. Ta pa ne reče ničesar, samo negibno sedi na koncu mize in strmi predse. Ne molči zato, ker se mu zdijo materine besede brez posebne važnosti, temveč zato, ker je današnji dogodek tako nenadno preokrenil zadevo, ki mu je prizadejala toliko skrbi in žalosti. Toda vendar dvigne pogled:

»Čufte, mati, od danes sem popolnoma prepričan, da je France nedolžen!... Če je kdo morilec, je to gotovo gozdar Grlic, zakaj bi bil sicer zbežal iz hiše. Pa še kako jezen in nasilen je bil. Nedolžni pač najde drugačne dokaze, kakor davljenje in premetavanje stare ženske... Od danes naprej je vse jasno v meni!«

Zdaj pa čaka on zastoj materinega odgovora. Ta molči, da bi čula še kaj drugega od nje. Sin pa se spet zatre predse:

»Kar danes moram vse to javiti v Gornji grad!« pravi tiho kakor sam zase. Pomagati je treba človeku, na katerem je po nedolžnem strahotni sum, ki ga lahko stane življe-

* Konzorcij »Zvončka« vlnudno prosi vsa društva in posameznike, ki so prejeli prošnje za sodelovanje in nabiralne bloke, da naj ga blagovolijo v kratkem obvestiti o svojem uspehu, ker izide 2. številka »Zvončka« točno 1. februarja.

* Smrt matere Srečka Puncerja. V Slovenjgradcu je umrla vdova ga. Helena Puncerjeva, mati pokojnega koroškega junaka Srečka Puncerja. Truplo pokojnice so prepegljali v Braslovče, kjer je bilo položeno k večnemu počitku. Narodni ženi bodi ohranjen najlepši spomin!

* Velikanska zapuščina iz 17. stoletja. L. 1654 je v Benetkah naredil pred notarjem oporoko znani vojskovodja general Jean Thery in zapustil svojim sorodnikom 800.000 zlatnikov. Denar je general naložil v neki benečanski banki. Sorodniki generala so se delili v tri veje. Ena veja je živela v Franciji, druga v Švici, tretja pa v Lotaringiji. Ta poslednja veja se je kasneje preselila v Bannat in na Hrvaško, kjer žive še danes zadnji potomci pod imenom Vencel. Največ Venclov je v Subotici. Ti so začeli zdaj pritiskati na to, da bi se jim izplačal del zapuščine generala Theryja na podlagi prepisa oporoke, ki jo imajo shranjeno v Benetkah, Subotički dediči bi morali po tej oporoki dobiti kar okoli 4.000.000 dinarjev.

* Smrt zglednega rodoljuba. Te dni je po dolgem trpljenju umrl g. Ivan Lovšin, tobakarnar in knjigarar v Kočevju. Pred kratkim mu je »Jutro« prineslo daljši članek v počastitev njegove sedemdesetletnice. Ze tedaj je bolehal. Dočakal je, da se mu je rodila vnučica Alenčica, hčerka njegovega sina dr. Janka Lovšina, zdravnika v Braslovčah, dočakal je božične praznike in svoj god na minuli tepežni dan in je prestopil še v leto 1938. Od tedaj je pa začel hitro hirati in sredi januarja je za vedno prestalo biti to plemenito srce. Rajniki je bil mož poštenjak in požrtvovalen nacionalist, kakršnih je dandanes malo. Pred devetimi leti se je iz Ribnice, kjer je v svoji kavarni zbiral mlade ljudi, posebno rad dijake, preselil v Kočevje, kjer je otvoril knjigarbo in trafiko. Tudi ta njegov lokal je postal kmalu ognjišče in zbirališče kočevskih Slovencev. Tu so se tudi prodajale vse vstopnice za slovenske prireditve, saj je bil vedno vnet podpornik vseh slovenskih društev. Njegovo truplo so prepeljali v Ribnico, kjer se je vršil 16. t. m. pogreb ob veliki udeležbi občinstva. Blag mu spomin, njegovim svojcem so žalje!

nje!... Tudi puška mora na sodišče!... Najboljše bo, da takoj sedem in pišem!«

Po teh njegovih besedah Devetakovka laže zadaha, mu gre z roko lašno po še gostih lasih, ki poganjajo na senca že prvo cvetje zgodnje jeseni. Prav tako ga je božala, ko je bil še majhen fantek, če se je cmeril. Prav nalahno ga boža in se smehlja:

»Lojz, hvala Bogu, da sta te pustila jeza in sovraštvo, ki si ju v zmoti gojil proti človeku, ki se ni mogel braniti in ki ni kriv ničesar drugega kakor svoje ljubezni do dekleta!... Pa pride tudi zate ura, ko boš zapopadel Mimiko!«

Devetak pa ne mara o tem še ničesar slišati, samo obrve namrši. Mati pač opazi to, vendar ne odtegne roke z njegove glave:

»Prav živeti se moraš Lojz v njej položaj in si zastavi vprašanje, kaj bi bil storil ti, če bi bil v njeni koži!... Sele tedaj spoznajš, in bo to tvoje spoznanje rodilo tudi odpuščanje.«

Ko pa vidi, da se je sinov obraz še bolj potemnil, odneha in se tolaži s tem, da pač ne sme naenkrat toliko pričakovati in zahtevati od sina, ki se šele začinja zavedati in iskati v sebi nove opore.

»Tako pišem in tudi puško zamotam!« To je vse, kar ji ima zdaj povedati.

»Lahko noč, sin!« mu še vošči mati.

»Lahko noč,« ji odzdravi sin.

Počasi in s trudnimi koraki stopa mati po stopnicah v zgornjo sobo, ki je tik Lizine sobe. Pred njenimi vratmi postoji za trenutek:

»Liza, že spiš?«

(Dalje prihodnjik.)

* Iz »Zvončkovega« sklada bodo nešteti otroci naših izseljencev po vsem svetu brezplačno prejeli »Zvonček« in se po njem duhovno vezali s svojo daljno domovino. Podprite zato vsi to plemenito prosvetno in narodno-obrambno akcijo in darujte v »Zvončkov« sklad!

* Zrebanje tobačnih srečk. Dne 15. t. m. so bile izrebane za amortizacijo naslednje serije obveznic: 162 331 423 500 613 676 784 1007 1085 1103 1125 1267 1272 1279 1285 1342 1384 1444 1785 1956 2085 2123 2634 2667 3097 3498 3623 3663 3680 3714 3791 3963 4197 4267 4381 4701 4761 4965 5240 5239 5429 5480 5487 5640 5662 5736 5808 5914 6078 6148 6465 6765 6794 7017 7145 7437 7566 7574 7667 7986 8549 8560 9081 9351 9417 9536 9620 9852 9869 9998. Dobitke so zadele naslednje obveznice: serija 2218. št. 12. 100.000 din, serija 742. št. 55. 2500 din, serija 137. št. 17. 500 din, serija 4518. št. 31. 500 din. Po 100 din so zadele srečke: serija 7. št. 91., serija 136. št. 86., serija 2112. št. št. 33., serija 2253. št. 45., serija 3045. št. 29., serija 3050. št. 84., serija 4049. št. 52., serija 4149. št. 32., serija 4399. št. 42., serija 4626. št. 79., serija 4949. št. 46., serija 5452. št. 14., serija 5618. št. 97., serija 5689. št. 39. in serija 8209. št. 19. Po 50 din so zadele srečke: serija 912. št. 76., serija 1702. št. 34., serija 3518. št. 79., serija 3626. št. 1., serija 5739. št. 47., serija 6167. št. 89., serija 7545. št. 50., serija 7776. št. 59., serija 8501. št. 87. in serija 9982. št. 12.

* Kranj bo dobil nov železobetonski most čez Kokro. Iz proračuna sreskega cestnega odbora v Kranju je razvidno, da nameravajo zgraditi v Lajhu nov železobetonski most čez Kokro. S tem bo rešeno vprašanje mostu čez Kokro tudi za težji tovorni promet. Dosedanji lesen most je namreč v že zelo slabem stanju, razen tega ima neprimerno lego. Proračun za ta most določa znesek 600.000 din. Dala bosta polovico banovina, polovico pa sreski cestni odbor.

* Človeški okostnjak na drevesu. Iz Daruvara je izginil pred davnim časom 60 letni Matija Hanžekovič. Vse poizvedovanje za njim je ostalo brez uspeha in ljudje so ga bili že čisto pozabili. Zdaj se je pa njegova zagonetna usoda neurčakovano pojasnila. Lovski čuvaj Pavel Konjerek iz Slivne pri Pleternici je bil na lovu v okoliških gozdovih, kjer je obstrlel zajca. Sledil mu je, naenkrat je pa zagledal na drevesu človeški okostnjak. Nekaj kosti je bilo že odpadlo. Pod okostnjakom je ležal suknjič in v njem

so našli pisanja, iz katerih je bilo razvidno, da gre za Matijo Hanžekoviča.

* Iz krste je padla. Ko je oni dan umrla neka izžanska občanka, so jo zabili v krsto in jo nesli na pokopališče. Pripetila pa se je nesreča, da je nosilcem krste spodrsnilo na poledenelih tleh. Padla sta in tudi krsta je padla z nosilcem na trda tla. Pri tem se je krsta odprla in ženska je padla iz nje. Med pogrebci je zavladalo veliko razburjenje, ko so videli mrtvo ženo pred seboj. Hitro so pokojnico ponovno položili v krsto in jo nesli na pokopališče.

* Mladeniči rekrutirani. Onti, ki ste potrjeni ali skrajšanega roka službe, čimprejnjega vstopa v kader ali odložitve službe v kadru, informirajte se in uredite svoje zadeve pravočasno! Ako je rok zamujen, se ne da več pomagati. Tudi vsa ostala vojaška pojasnila daje za malenkostno plačilo koncesionirana pisarna Per Franc, kapetan v p., Ljubljana, Maistrova ulica 14. Za odgovor priložite kolek ali znamko za 6 din.

* Vlak odrezal glavo 16letnemu dekletu. V ponedeljek zjutraj so našli med Bohovo in Teznom na železniških tračnicah razmesarjeno truplo neznanega ženske. Glavo so ji koleza čisto odrezala. Truplo so prepeljali v mrtvašnico v Hočah. V teku dneva se je posrečilo ugotoviti ime pokojnice. Je to 16letna služkinja Alojzija Fridlova iz Rogoze, ki je bila uslužbena v Rotovi gostilni v Radvanju. Sodijo, da je šla sama pod vlak.

* Lastniki najdenih koles se iščejo. Pred dnevi so našli pred Kosijevo gostilno v Gornji Šiški moško kolo in ga izročili policiji. Drugo kolo so našli pred dnevi na dvorišču Černetove gostilne na Vidovdanski cesti. To kolo je znamke »Flamingo« in ima tvorniško številko 40.0 89 in je črno pleksano. Nadalje so našli kolo neznanega lastnika v shrambi Kerlinove kavarne na Glincah. Bilo je tudi oddano policiji. V grmovju na moščanskem polju so naposled našli skritih več novih delov koles, kakor dva plašča, dve zračnici, dinamsko svetilko, nekaj vijakov. Vsi predmeti so bili v pleteni ročni košari, pokriti z belim prtom. Ogrodje starega kolesa so našli tudi ob Malem grabnu v Mestnem logu.

* Dve hudi nesreči. V Tribuši je 44 letna Marija Žbogarjeva padla v globino kakih 350 metrov in obležala mrtva. Pri Grgarju je granata raztrgala 35 letnega Lojzeta Rijavca, med tem ko je nevarno poškodovala Alfreda Sušmelja in Stanka Rijavca. Sušmelju so

morali odrezati nogo, Stanku pa so iztekli oči. Tudi oba ostala ranjena sta menda že umrla.

* Prometna nesreča. Na cesti Hoče-Slivnica se je hotel 25 letni kolesar Štefan Sušec iz Orehove vasi izogniti nekemu vozniku. Pri tem pa je s kolesom trčil v nasproti vozeči avtomobil. Sušec je z glavo razbil šipe avtomobilskih vrat, si razrezal glavo in strl lobanjo. Nezavestnega poškodovanca so takoj prepeljali v mariborsko bolnišnico, kjer je najbrž že umrl.

* Za posledicami nezgode je umrl. Ob veliki udeležbi občinstva, zlasti gasilcev, so pokopali te dni Krhlikarja Franceta iz Hotiča, ki je preminil star komaj 26 let. Pokojni France je bil pomožni občinski sluga velike litijske občine. Poškodovan se je bil v službi in je zdaj preminil za poškodbami, ki sprva niso niti kazale, da bodo imele tako zle posledice. Pokojnik je bil zvest član Florijanove vojske. Bil je med voditelji hotiške gasilske čete in njen marljiv tajnik. Pomagal je tudi pri drasknem odseku. Lansko leto so postavili v Hotiču lep gasilski dom, za katerega se je najbolj prizadeval tajnik Krhlikar. Blag mu spomint!

* Vlak ga je povozil. Na progi med Gorico in Ločnikom se je pripetila huda nesreča. Železničarji so našli blizu Podgore ob tiru nedaleč od soškega mostu truplo mladega tržaškega šoferja Julite, ki ga je očitno povozil vlak. Kolikor so mogli dognati, bi se bil moral Julita javiti k naboru na mirenem letališču. Pripeljal se je iz Trsta v Gorico, med potjo pa je najbrž zaspal, tako da ga je vlak odpeljal dalje proti Ločniku. Na soškem mostu se je brzokone zaradi ropota zbudil in planil iz vagona. V trenutku je premislil svoj položaj, bil je silno v skrbeh, da ne bi prišel ob pravem času na nabor, in zato se je odločil za skok iz vlaka, ki je postal zanj usoden.

* Pontoni mitroviškega mesta plavajo po Dunavu. Pred dnevi so ledena plošče razbile pontonski most pri Sremski Mitrovici in pontone je odnesla voda. Iskanje pontonov je zelo težavno, ker so na Savi še vedno velike ledne plošče. Devet pontonov so srečno prestrigli, šest pa jih je voda odnesla v Dunav.

* Otroci padel s peči in se ubil. V Čirkovcah na Dravskem polju je 2letni posestnikov sin Martin Tekavčič bolehal za neko kostno boleznijo, zaradi česar je moral spat na toplem. Zato ga je mati imela zmerom na peči. Ko je mati te dni šla za malo časa iz hiše, je deček med tem padel s peči in se ubil.

Frank Froest:

5 Neznanka s tančico

Kriminalni roman,

»Pogrešamo ga,« je trdovratno ponovil Green. »Ivan je šel v trgovino z dvema izhodoma, in uradnik, ki je bil dodeljen Wawerleyu, je šel za njim. Tam ga je čakal celo uro, potem pa je hotel stopiti po Wawerleya, pa ga ni nikjer dobil.«

»Razumljivo,« se je posmejtal Foyle. »Wawerley je tekel za Ivanom, ki je hotel ubežati.«

»Tole preberite, gospod šef,« mu je mirno segel Green v besedo in mu izročil neko pismo. »Pred petimi minutami je prišlo. Jaz sem ga kot vaš namestnik odprl.«

Foyle je vzel pismo in bral:

»Spoštovani gospod Foyle!

Svoje ljudi rajši zaposlite kje drugje. Enega izmed njih smo prijeli, in ga imamo za talca. Če nam bodo vaši ljudje še nadalje poskušali oteževati življenje, bi to utegnili imeti zanj slabe posledice.«

Podpisa ni bilo. Foyleov obraz je postal trd. »Ali res mislijo, da bomo popustili?« je ostro dejal. »Če je bil Wawerley tako neumen, da je padel v kašo, naj še sam zleze iz nje. To pismo pa si bom vsekako malo natančneje ogledal.«

Segel je v predal, vzel nekaj črnega prahu in ga potresel na papir. Takoj nato so se pokazali štiri odtiski prstov.

»Aha, tu so nam pa sami malo pomagali,« je zadovoljno rekel. »Poglejte! Srednja dva odtiska sta prav ista kakor na ročaju boda-

la. In zdaj se bomo še malo zanimali za pisavo.«

Kratko časa nato so stali trije možje v temni sobi pred bleščečo, osvetljenim belim senčnikom. Foyle in Green sta pazljivo gledala, med tem ko je tretji porinil vložno steklo v ogromno projekcijsko napravo. Globoko črno so se odražali esilno povečane črke z bleščeče bele površine.

»Pisalni stroj Remington, največji model,« je rekel Green. »Črka »b« je lahko poškodovana in »o« je malo premaknjeno. Stroj je uporabljal začetnik. Prostor med vrstami je tule enkratno; tamle pa dvojno in na mali »w« je udarjen velik.«

»Čisto prav,« je menil načelnik. Povprašaje malo pri prodajalcih. Morda lahko priskrbite seznam vseh oseb, katerim so bili v zadnjih šestih tednih prodani pisalni stroji. Pridite še kmeni, preden pojdete na delo. Dal vam bom revolver, ker je pametnejše, če ste oboroženi. Name so danes streljali.«

»Hvala, gospod Foyle, bom že izhajal brez revolverja,« je mirno odgovoril Green. »Rajši se zanašam na svoje krepke pesti.«

»Kakor želite,« je rekel načelnik kriminalne policije in Green je nastopil svoje potovanje po prodajalcih. Ko se je vrnil, je položil pred predstojnika dolg seznam. Počasi se je pomikal Foylev kazalec po dolgi vrsti imen.

»14. oktobra,« je bral Foyle glasno. »Go-

spod John Smith pri Israelu. Gravesova cesta 404a.« Pogledal je negibni obraz svojega uradnika. »Tale bo,« je nadaljeval. »VI in jaz bova morala napraviti nocoj majhen izlet tjakaj. Za tokrat pa bi vam le svetoval, da vzamete revolver s seboj.«

VIII. poglavje

Helena Meredithova ni hotela nikogar sprejeti, ne sorodnikov, ne prijateljic in še celo ne časnikarjev. »Čisto strta je v svojih bolečinah,« je pisal dnevnik »Telegraph« v svojem članku o zagonetnem umoru. Toda strta v resnici ni bila. Hotela je le biti sama s svojimi mislimi in je mračno nekaj tuhtala. Nujne prošnje svojega očeta, naj odpotuje ali vsaj kakšnega zdravnika vpraša za nasvet, je bila odločno odklonila.

»Tukaj ostanem, dokler ne bodo morilci Roberta kaznovani,« je bil njen edini odgovor. Njeno hrepenenje po maščevanju je ráslo toliko bolj, kolikor bolj se je zavedala svoje nemoči. V takem razpoloženju, ki s pametnim premislekom nima mnogo zveze, lahko postanejo ženske nevarne.

Dan in noč sta minila, odkar je bila pri Foyleu na kriminalni policiji. Njegov hladni način pogovora ni mogel omajati v njej trdnega prepričanja, da je morilec Fairfield. Čisto se je bila zagrizla v to misel. Ali je zemlja pravica čisto zaspala? Ali je bilo res mogoče, da je skušal Foyle braniti sira Ralfa? Njene ozke roke so se krčile v pesti tako silno, da so se nohti zabadali v meso. Ha, če vse odpove, je še eden način pravice!...

Odpria je predal svoje pisalne mize in vzela iz njega majhen, ličen revolver. Od-

* **Volkovi v okolici Mokronoga.** Nič nenavadnega ni, da v hudi zimi zapuste sestradani volkovi svoja običajna bivališča in si hite iskati hrane drugam. Lovci in drvarji jih pogosto slede, zlasti ob hrvaški meji. Redko pa se pripeti, da pridejo v severnejše kraje. Letošnja zima jih je vendar privedla tudi v mokronoško okolico. Prebivalci posameznih vasi se upajo na pot le v družbi in oboroženi s sekirami. Človeka volkovi v mokronoški okolici še niso napadli. Verjetno pa je, da bo sedanje toplo vreme zvalilo volkove spet dragam.

* **Smrt na ledu.** V Grčavi so napravili fantje na zamrzli mlaki vrtiljak tako, da so zabili v led kolec, nanj pa položili lesen drog. Na koncu droga so bile privezane sani in če so drog vrteli okrog kolca, so frčale sani v krogu po gladkem ledu. Ta vrtiljak je postal usoden za 24 letnega Alojza Mariniča. Nekaj časa je poganjal vrtiljak, potem pa se je hotel odstraniti z ledu. Ker je bil neokreten, so ga drveče sani udarile pod noge ter je padel z vso silo vznak na led. Pri padcu si je razbil lobanjo ter je bil na mestu mrtev.

* **Izkopani okostnjaki.** Mestni delavci v Mariboru so kopali pri vходу v dravsko vojašnico jarke pri vodovodni napeljavi. Pri kopanju pa so našli v ostanke človeških okostij, o katerih ne vedo, kako so prišli tja-kaj.

* **Žlice je požiral.** V mariborsko bolnišnico so pripeljali nenavadnega bolnika, 28letnega artista Karla Blatnika. Fant je pri svojih predstavah požiral kose žlic. Naposled je bilo želodcu vendarle preveč in artist se je moral podvreči operaciji. V želodcu so zdravniki res našli več ročajev žlic.

* **Ptica, ki krade denar in zlatino.** Mehmed Trebinjčević v Brčkem je naučil udmačeno kavko, da mu prinaša domov vse, kar najde na cesti Jeseni, ko so bila odprta okna šolskega poslopja, je letela vsak dan v ljudsko šolo in kradla otrokom svinčnike. Nedavno je pa prinesla gospodarju v kljunu novce za dva dinarja in zlat prstan.

* **Roparski napad.** Ko se je vračal monter Andrej Schöne ponoči iz Maribora na Pobrežje, ga je na Zrkovski cesti napadla skupina neznancev. Med tem ko ga je eden napadlec držal, mu je drugi izmaknil listino, v kateri je bilo 1400 dinarjev. Roparji so neznankam pobegnili.

* **Nevarni konjski tatovi pod ključem.** Orožnikom v Studencih pri Mariboru se je posrečilo priti na sled trojici konjskih tatov.

ki je že dalj časa po raznih krajih Štajerske kradla konje in vozove. Aretirani so Ivan Mlakar, Rihard Soba in Anton Prodan, vsi iz Zg. Radvanja pri Mariboru.

* **Namestu brata šel sedet v zapor.** Orožniki na Muti so prijeli 30 letnega čevljarja Antona, ki je pravkar prišel iz zapora. Ko so ga vprašali, kakšno kazen je odsedel, je po daljšem oklevanju izpovedal, da je na bratovo prigovarjanje in za malenkostno nagrado namesto njega odslužil 14 dnevno kazen. Zdjaj bosta morala oba brata v zapor.

* **Tatinska služkinja.** Te dni je iz Dravograda izginila 15 letna Elizabeta Spurejeva, ki je služila pri tamkajšnjem gostilničarju Pšeničniku. Ta je ugotovil, da je z mlado pokvarjenko šlo tudi za 2000 dinarjev ženske obleke in zlata ura.

* **Tatvine zlatnine na Okroglem.** Posestniku Andreju Trillerju na Okroglem pri Kranju so bili ukradeni dva zlata poročna prstana, zlata ženska ovratna verižica z okroglim obeskom, nikljava žepna ura, zapestna ženska ura in denarnica s 500 dinarji.

* **Zaplenjeni sumljivi predmeti.** Orožniki od Sv. Križa pri Litiji so pred dnevi ustavili na cesti nekega Ignacija Brzina in ga prijeli zaradi sumljivega vedenja. Brzin je imel s seboj večji zavoj, v katerem so našli orožniki več sveč, namizni prt iz češkega platna, nekaj serviet, svilen žensko kombinžo, nekaj kozarcev in več žlic in nožev. Brzin trdi sicer, da je predmete kupil od neznanega človeka pred ljubljansko bolnišnico, vendar pa je verjetnejše, da so bili predmeti nekje ukradeni.

* **Zasledovana sleparja.** Iz Srbije sta pobegnili najbrž nekam v Slovenijo Oton Bazler in Nedeljko Čeperković. Prvi, ki je češkoslovaški državljani, je s ponarejenimi listinami dvignil v živinorejski zadrugi v Beogradu 130.000 dinarjev drugi pa je roneveril večjo vsoto v naši in tujih valmтах. Poleg tega ima razne ponarejene listine in štampiljke, ki se jih poslužuje v sleparske namene.

* **Borba z dvema divjima lovcema.** Podzakupnik lova za okoliš Trebnje g. Franc Kolenc, trgovec s svinjami iz Gornjih Ponikev, in njegov sosed g. Josip Florjančič lovski paznik na tem lovišču, sta našla nedavno pri predoru Sv. Ani med železniškima postajama Ponikvami in Mirno pečjo v novem snegu sumljive stopinje. Šla sta za sledio. Kmalu sta zagledala za nekima bukvama dve sumljivi osebi. Ko sta se jima približala, sta ugotovila, da sta to France in Tone Zupan-

tič iz Biške vasi. Oba Zupančiča sta skočila izza drevja in naperila vsak svojo puško proti lovcema, ki sta storila isto. Divja lovca sta se počasi umikala in ko sta prišla že dosti daleč, sta jo ubrala po gozdu. Kolenc in Florjančič sta jima sledila. Divja lovca sta se skrila v vinogradu nad vasjo Hrastjem pri Mirni peči. Lovca sta ju izsledila, nato pa so se postavili drug proti drugemu. Eden je kmalu ušel. Za tem je hitel Florjančič proti Dolenji vasi, kjer sta se nekaj časa ruvala, a je divji lovec spet ušel. Kolenc je ostal s svojim nasprotnikom v vinogradu in mu je hotel vzeti puško. Zupančič se je srdito branil, nasprotnika je držal za vrat in ga sival z roko v stran. Kolenc pa je mnogo močnejši. Vendar se je Zupančič oprostil Kolenčevih rok in pobegnil za svojim tovarišem. Vso zadevo sta lovca naznanila mirnopolškemu orožnikom.

* **Izropana cerkev.** Nedavno ponoči je bilo vlomljeno v cerkev sv. Lenarta na Koglu pri Šmarjeti na Dolenjskem. Vlomilec je odnesel iz cerkve pozlačen srebrni kelih, prav takšno pateno, dalje starinsko sliko sv. Neže na platnu brez okvira in nekaj drugih predmetov.

* **Vlom v vilo na Trški gori.** V vilo Marije Baruškovice na Trški gori pri Krškem so vlomili neznani tatovi. Ker je lastnica v Zagrebu in v vili ni zdaj nihče stanoval, so imeli tatovi lahko delo. Odnegli so lovsko puško znamke »Hamerles«, lovsko dvocevno puško znamke »Glockes«, lovsko puško znamke »Beck Peschler Blitzstahl«, eno pištolo, dve flobertovski pištolo za strašenje, več nabojev, nekaj kuhinjskega perila, siv ženski plašč, par visokih ženskih čevljev, usnjato žensko obleko zelene barve in nekaj druge obleke.

* **Zasledovan pustolovec.** Orožniki in drugi varnostni organi zasledujejo že nekaj časa zaman 36letnega Henrika Oblaka, po rodu iz okolice Idrje, po poklicu pa zidarskega pomočnika brez stalnega bivališča. Kakor navajajo orožniki v svojih poročilih, se možak klati od kraja do kraja, uganja razne pustolovščine in krade, kar mu pride pod roko. Večkrat se pridruži tudi ciganskim tolпам s katerimi potuje po vaseh, nato pa jih spet zapusti in se preživlja na svojo pest. Pred dnevi se je zglašil pri mlinarju Antonu Maroltu v Zg. Besnici pri Trebeljevem in izvabil od njega zeleno pleskan voziček, v katerega je vpregel malega bosanskega konjčka, ki ga je imel s seboj. Oblak je navtevil Maroltu, da ima nekaj opravkov v

prla ga je in porinila vanj pet patron. S plahim pogledom po sobi je potisnila revolver spredaj v obleko, se hlastno vrnila k stolu ob sobni peči in vzela knjigo. Njene oči so plavale preko vrst; toda ni čitala. Čeprav je obračala liste. Zdajci je odložila knjigo in se oblekla, ne da bi bila poklicala svojo služkinjo, v preprost črn cestni kostum. Vzela je zelo velik muf in potisnila revolver vanj. Pri večnih vratih je stopil k njej služabnik in ji ponižno rekel:

»Zunaj na cesti stoji množica časopisnih poročevalcev, lady Helena. Vsakega ogovorijo, ki pride iz hiše, in so zelo nadležni.«

»Dobro je,« je odgovorila in zapustila hišo.

Res je zunaj zasledala skupino moških iz katere sta takoj dva stopila k njej. Helena se je žalostno nasmehnila.

»Ne, dragi gospodje, ne izprašujte me,« je rekla. »Ali vas lahko prosim za toliko vitezstvo? Vi ste pred hišo žalostni in zato me ne mučite. Še za eno vas prosim: ne zasledujte me!«

Helena je zadela na prave strune: Moški so se osramoženi umaknili.

Heldon Foyle se je že pogovarjal z Greenom, ko mu je bila javljena Helena. Mladenka ni sedla na stol, ki ji ga je potisnil pred njo, temveč je obstala pred njim in pogledala Foylea z resnimi, vprašujočimi očmi. Foyle je onazil na njenih licih rdeče lise in je nagonsko uganil, da se je v njej izdivil hud duševni boj.

»Prosim sedite vendar,« jo je zaprosil s prisrčnim glasom. »Prihajate gotovo zavoljo tega, da bi izvedeli, kako daleč se je žalostna zadeva že razvnela. Uganem, da vam bom jutri lahko dal dobro sporočilo.«

»Ali ga boste aretirali?«

Njene besede so bile kakor ustreljene in vroč žar je vzplamtel v njenih očeh.

Foyle je zmajal z glavo. Takšen pogled je bil videl samo enkrat v očeh neke ženske. Bilo je to v Las Palmas v nekem plesnem zabavišču, ko je neko špansko dekle zabodlo svojega nezvestega ljubimca z nožem, ki ga je potegnilo izza podveze. Sicer ni verjel, da bi tudi Helena imela bodalo v podvezi, toda — Foyleov pogled se je zapičil v njen muf: čudno je, da ne potegne nobene roke iz njega.

»Tega vam še ne morem povedati. Vse je odvisno od okolnosti,« je blagohotno odgovoril na njeno vprašanje.

Njen obraz se je zmračil. »Prisegam, da ga je umoril ta človek, ta Fairfield,« je vzkljknila. »Vi mu boste pomagati pobegniti — s svojo uradno neokretnostjo.«

Foyle je stopil tesno k njej. »Poslušajte me, lady Helena,« je rekel zelo odločno. Sir Ralf Fairfield ni umoril gospoda Grella. Za to trditevi imam dokaze. Ali ne bi hoteli biti malo potrpežljivejši in mi zaupati? Vi delate s svojim sumničenjem siru Ralfu hudo krivico.

Helena se je divje zasmejala in jezno stopila za korak nazaj.

»Vi govorite z menoj kakor s šolarko!« je menila. »Ne boste me preslepili, gospod Foyle. Podkupil vas je in zdaj mu boste omogočili pobeg. Vem, vem. Toda ne bo mi ušel!«

Foyle je kakor po naključju stopil med njo in vrata. Položaj je bil neprijeten in je zahteval veliko previdnost.

»Te besede boste sami obžalovali, ko se pomirite,« je dejal prijazno.

Mladenka se je vzravnila in ga zaničljivo pogledala.

»Prosim vas, da me pustite ven,« je rekla hladno.

Foyle se ni premaknil z mesta. »Kam hočete?« je vprašal mirno in ji pogledal naravnost v oči.

»Pojdem k siru Ralfu Fairfieldu, da ga bom prisilila k priznanju, če že hočete vedeti,« je odvrnila. »Prosim, pustite me ven!«

»Šli boste lahko šele, ko mi izročite revolver, ki ga držite v mufu,« je dejal in stegnil roko.

Tedaj se je v tem odlično in nežno vzgojenem dekletu zbudila tigrica. Potegnila je desnico iz mufa, a Foyle jo je z bliskovito naglico udaril po zapetju. Revolver je padel na tla in Foyle je moral napeti vso svojo moč, da se je ubranil razbesnela dekleta in ga potisnil na stol, kjer jo je z eno roko držal, z drugo pa je prijel slušalko na pisalni mizi.

Deset minut pozneje so spravili Heleno pod nadzorstvom zdravnika in usmiljenke, ki so jo v naglici poklicali iz bližne reševalne postaje, napol onezaveščeno na njen dom. Foyle je pobral lično malo strelno orožje, vzela iz njega patrone in ga položil na mizo.

»Nikdar ne več, česa vsega so ženske zmožne,« je rekel sam pri sebi. »Vsekako sodim, da sem danes rešil življenje siru Ralfu Fairfieldu.« Zavzdihnil je in potem pristavil: »Saj bi ji bil povedal, da je Grell še živ; toda ne smem tega storiti, ker bo gotovo skušal dobiti stike z njo, ko bo dožgal, da ona ne ve, kako je z njim. S tem pa bo nam olajšana pojasnitev te temne

okolici Ljubljane in da se kmalu vrne, česar pa seveda ni storil. Najbrž je konja in poneverjeni voz nekje prodal. Da je prišel tudi do konja na nepošten način, je zelo verjetno, ni pa še znano v kakih okoliščinah. Konj, ki ga je imel s seboj, je rdeče dlake in po četu belolisast. Zasledovani pustolovec šepa, je srednje postave in mu manjkata na desni roki dva prsta.

* **Drznega vloma v šolsko poslopje v Pečah nad Moravčami**, o čemer smo že poročali, sta osumljena brata Ciril in Lojze Šleban, ki sta doma iz okolice Litije. Oba sta že večkrat sedela v zaporih in sta znana delomrzneža. Po vladu sta oba neznano kam izginila.

* **Dva madžarska potepina v Sloveniji**. Ljubljanska policija je bila obveščena, da sta se pritepla v Slovenijo neki Janoš Kervarič, po poklicu slikarski pomočnik, star 24 let, doma iz Erda na Madžarskem in 27-letni Gjula Fenješ, po poklicu slaščičarski pomočnik, prav tako iz Madžarske. Oba sta nevarna vlomilca v blagajne, ki sta jih poslednji čas vrtala po raznih krajih za mejo, nato pa sta se umaknila na Hrvaško in se nato, kakor kažejo sledovi, napotila v Slovenijo. Vlomilca, ki dobro obvladata srbsko-hrvatski jezik, nastopata navadno zelo spretno.

* **Vlom**. V Debru pri Sv. Krištofu nad Laškimi je bilo vlomljeno v stanovanje elektromonterja Maksa Kranjca in odnesena razna obleka. Kot storilca zasledujejo dva mlada potepina, ki sta se že nekaj dni potepala po hribovskih vaseh in prosjačila. Oba sta govorila hrvaški.

* **Pobegla jetnica**. Iz zaporov ljubljanskega okrožnega sodišča je pobegnila 24letna služkinja Ivana Grelio iz Borovnice, ki je bila obsojena zaradi raznih kaznivih dejanj na večjo kazen.

* **Na begu ubit razbojnik**. V nedavni noči je bil v Žabljacem Hlogu pri Predavcu na Hrvatskem ubit zloglasni razbojnik Stevo Bikanac, ki je nedavno pri Sv. Petru Črncetu umoril staro Bako Jakčin in ji ukradel 30.000 dinarjev. Poleg tega je bil osumljen še drugih zločinov. Ko so ga orožniki vodili v zapor, jim je hotel nabežniti, pa so ustrelili za njim in ga zadeli, da je obležal na mestu mrtev.

* **Šest mrtvih pri pretepu**. V Omarski pri Prijedoru je nastal te dni strašen pretep. Bil je sedem. V vaški gostilni sta se znašla tudi smrtna sovražnika Jusuf Lukić in Stojan Radonić. Ni bilo treba niti prepira, pa je

Lukić že skočil na Radonića in mu prisolil nekaj zaušnic. Radonić se je seveda branil in tudi prijatelji so mu priskočili na pomoč. Prepir pa je privabil v bližino mnogo ljudi, ki so se takoj porazdelili v dva tabora. Eni so pomagali Lukiću, drugi pa Radoniću. Med pretepom se je Lukiću posrečilo iztrgati se iz množice. Potegnili je samokres in ustrelil Radonića, ki je obležal na mestu mrtev. Morilec se je skrtil nato v kovačnici. Strel pa je bil znak za splošen pretep. Vnela se je prava bitka. Šele orožniki, ki so prišli posredovati, so naredili red in prešteli žrtve: šest mrtvih in okrog 60 ranjenih, izmed teh 10 nevarno. Dva sta še med prevozom v bolnišnico umrla.

* **Izmišljen napad**. Orožniki na Vačah so izvedeli, da ima posestnikov sin Podbregar Franc iz Kolovrata skrito puško. Pozvali so ga, naj jo prinese na orožniško postajo na Vačah. Nedavno se je France res zglasil pri orožnikih, brez klobuka in krvav po obrazu. Povedal jim je, da sta ga napadla dva neznanca, ga pobila na tla in mu vzela puško. Orožniki so se takoj napotili na kraj napada ter ugotovili po stopinjah v snegu, da ni govora o kakem napadu. Ko so Francetu natančneje pregledali obraz, so videli, da je s krvjo le namazan, na roki pa je imel od igle nekaj prask. Orožniki so Podbregarja aretirali ter ga oddali v sodne zapore v Litiji.

* **Velika tatvina pojasnjena**. Lani maja se je bil nekdo vtihotapil v stanovanje blagajničarke Marije Köstlove na Trgu kralja Aleksandra v Celju ter ukradel iz omare in miznega predala 2.500 dinarjev gotovine, zlato žensko uro, zlato zapestnico, pet prstanov, nekaj avstrijskih zlatnikov in razno srebrnino. Po dolgem poizvedovanju je vodja kriminalnega oddelka celjske policije g. Zavec pred kratkim dognal, da je v zastavljalnici v Zagrebu zastavljen del zlatnine, ki je bila ukradena Köstlovi. O tem se je sam prepričal v Zagrebu. Na podlagi nadaljnjih ugotovitev je bila aretirana v Gamberju pri Celju postrežnica Marija, ki je priznala tatvino in tudi vrnila nekaj ukradene zlatnine. Kaže pa, da je imela pri tatvini pomočnika, ki ga ne mara izdati. Aretiranko so izročili sodišču.

* **Zbor Zveze nabavljajnih zadrug** je bil te dni v Slavovskem Brodu Udeležilo se ga je 109 zadrug s 504 glasovi. Zastopanih ni bilo okrog 200 zadrug. Zagrebški odposilanci so zaradi tega predlagali, naj se zborovanje preloži. Tudi beograjski odposlanec se je

pridružil Zagrebčanom in zraven predlagal, naj se pred sklicanjem novega zborovanja sklicše širši posvetovalni sestanek. Ljubljanski odposlanec je predlagal, naj se zborovanje smatra za širši posvetovalni sestanek v tistem trenutku, če bi na zboru ne prišlo do nobenih sklepov. Ko je bila zahteva Zagrebčanov odklonjena, so tj zapustili zborovanje. Vodil je zborovanje predsednik zveze g. Miloš Štibler.

* **Krvavo kožuhanje pred sodiščem**. Mali kazenski senat je obsodil 24letnega čevljarkega pomočnika Mihaela Bohinca iz Libanije na eno leto in štiri mesece strogega zapor, ker je septembra po nekem kožuhanju zabodel posestnikovega sina Martina Pajtko v hrbet in ga nevarno poškodoval.

* **Strupe je ukradel**. Kovčeg, napolnjen z zdravili in strupi, je neznanec ukradel nameščencu zagrebške tvrdke za izdelovanje in prodajo medicinskih predmetov »Isis« Francu Šetini med vožnjo od Zagreba do Maribora. Tat si s strupi ne bo mnogo pomagal, če si ne bo nakopal celo zla, ker ne zna ravnati z nevarnimi strupi.

* **Rudarski inženjer Pekar žrtev uboja**. V beograjski državni bolnišnici je umrl rudarski inženjer Adolf Pekar, doma z Jesenic, ki je bil zaposlen v rudniku Belem brdu na Kopaoniku. Inženjer Pekar je izdihnil za ranami, ki sta mu jih zadala dva delavca, ki sta mislila, da sta bila glede plače in dela zapostavljena. Hudo ranjenega inž. Pekarja so takoj spravili v bolnišnico, a je bila vsaka pomoč zaman. Truplo so prepeljali na Jesenice. Rainki je užival sloves dobrosrčnega človeka in je dognano, da so očitki obeh morilcev, izmed katerih je bil eden Črnogorec, eden pa Bosanec, neosnovani. Pokojniku bodi blag spomin!

* **Za 40.000 din odškodovan**. Mariborski prevoznik Jereb je prijavi policiji, da so mu v zadnjem času izginile med vožnjo med Mariborom in Zagrebom s tovornega avtomobila večje količine blaga. Policija je uvedla preiskavo in aretirala spremljevalca tovornega avtomobila, s pomočjo katerega opravlja prevoznik Jereb prevoze med Mariborom in Zagrebom. Spremljevalec je pri zasliševanju priznal, da je ukradel manjše količine usnja, svile in drugega blaga. Pri tem tatinskem poslu sta mu pomagala še dva druga delavca, ki sta bila takisto aretirana. Škoda, ki jo trpi prevoznik Jereb, znaša okoli 40.000 dinarjev.

zadeve. Na vsak način bom nocoj napravil z Greenom izlet na Gravesovo cesto.*

Pozvonil je in dal spet poklicati nadzornika Greena, da se podrobneje porazgovori z njim.

IX. poglavje

Leden veter je pihal, ko sta oba uradnika stopila iz avtomobila in zavila na Gravesovo cesto. Izgibala sta se temnih mest, zakaj v Londonu so kraji, kjer v temi ni varno hoditi. Bilo je vse tiho in mirno. Samo enkrat se je zaslíhal iz neke hiše krik iz ženskih ust, ki sta mu odzvala siva kletvica in smeh moškega glas. Takoj nato je zavladal spet bobok molka.

Hiša št. 40a, v kateri je bila časopisna prodajalna, je imela stranski vhod. Foyle je potrkal na ta vrata s nestjo in nato za trenutek prisluhnil. Vse je bilo tiho. Potrkal je še enkrat, med tem pa je Green slekel svoj težki plašč in si ga položil preko roke, da ga bo lahko v sili enostavno spustil na tla.

»Dobro je, da imava s seboj dovoljenje za hišno preiskavo,« je zamrmral Foyle in privlekel iz žepa majhno vlomilsko pripravo iz najfinejšega jekla. To pripravo je potrknil v špranjo in se naslonil na vrata. Malo se zahreščalo in vrata so se odprla. Oba moža sta vstopila, zaprla vrata za seboj in stala kakih deset minut neizborno v temi, ne da bi bila slišala najmanjši šum.

Naposled se je Green premaknil in svetlobni žar iz njegove žepne električne svetilke je zaplesal po tesni veži. Foyle je čvrsteje prijel vlomilsko pripravo in začel stopati

proti umazanim stopnicam. Zdajci se je zaslíhal od zgoraj šum drsajočih korakov in Green je bliskovito ugasnil luč. Foyle je skoro brez vsakega ropotanja planil po stopnicah, zgrabil nasproti mu prihajajočo osebo z železnim prijemom in zašepetal: »Niti besedice, če vam je življenje ljubo! Green, napravite luč!«

Prijeti možak je bil čisto tih. Green mu je posvetil v obraz. Bil je umazan žid srednje starosti z mastnimi črnimi lasmi in brado in s plaho gledajočimi očmi.

»Midva sva policijska uradnika. Koliko ljudi je v tej hiši?« je vprašal Foyle tiho, a zapovedljivo, med tem ko je izpustil žida. Green je takoj stopil na drugo stran, tako da sta ga imela v sredi.

»Ne vem, kaj hočeta tu,« je odgovoril žid, ki je zelo počasi in nerodno govoril angleški. »Ničesar zlega nisem storil. Sem pošten prodajalec časnikov. Samo moja žena, moj sin, moja hči in en podnajemnik prebivajo v hiši.«

»Vi lažete,« je na slepo srečo dejal Foyle. »Nikar ne tajite, gospod Israels Sicer pase ne tiče vas — to se pravi, če boste nasproti nama odkritosrčni in pošteni. Kdo je podnajemnik, o katerem ste govorili? Ali ste pred kratkim kupili zanj pisalni stroj?«

»Da, da, pomagal vam bom, kolikor bom mogel,« je zagotavljal žid z navidezno vneto, ki je pa oba uradnika nista prezrla, zakaj ni menda na svetu bolj lažnivih bitij, kakor so zločinski židje na vzhodnem koncu Londona. »Res sem kupil zanj pisalni stroj. Toda mislim, da je pošten.«

»V kateri sobi stanuje?«

Israels je pokazal s palcem navzgor. »V naslednjem nadstropju, leva vrata,« je zašepetal.

Načelnik kriminalne policije je stopil mimo žida po stopnicah. Zavedal se je, da se je zdaj bližal najnevarnejši trenutek. Treba se je tiho splaziti do vrat, vrata hitro vlomiti in tega človeka kratkoma aretirati. Toda njegova namera se je izjalovila.

Ni še napravil dveh korakov, ko je izza bližnih vrat pogledala neka ženska Foyle je videl v poltemi, kako je potisnila v usta policijsko piščalko. Hitro je planil proti njej, toda v tistem trenutku se je že zaslíhal oster žvižg. Green je že stal za Foyleom.

Ženska je začela vreščati, ko ji je uradnik strgal piščalko iz roke. Začutil je, da so se ga tanki prsti oklenili. Ropotaje je padel pri tem na tla in njegov tovariš se je zvalil čezenj. Peklenski hrušč je še povečavalo divje vpitje neke druge ženske. Foyle je planil pokoncu, zgrabil dekle in ga sunil brez okolnosti v sobo iz katere je prišlo. Od zgoraj se je zaslíhal neki moški glas in po zraku je priletel nož ter se zapičil nad Greenovimi ramami v leseno steno.

Zdaj je bila vsaka previdnost nepotrebna. Foyle je spustil vlomilsko pripravo in zgrabil revolver. Nad uradnikoma so se zaloputnila neka vrata, ko sta stekla ob stopnicah navzgor. Green se je uprl v leva vrata in slabe deske so se vdale. Soba pa je bila prazna. Resno se je Foyle obrnil in priel za kljuko drugih vrat, ki so se takoj odprla. Tudi v tej sobi ni bilo nikogar. Pač pa je bilo v tej sobi okno odprto.

(Dalje prihodnjič.)

DOBER NASVET JE VREDEN ZLATA, »ŽENA IN DOM« TI NAJVEČ JIH DA.

Zenski časopis »Žena in dom« stane četrtletno 12. s prilogo vred pa 18 dinarjev. Naročite ga pri upravi Ljubljana 108-D.

Del zlatnikov je zakopal pri Beogradu. V zvezi z drznim vlomom v stanovanje Aleksandra Watzeka v Mariboru, o katerem smo svoječasnoročali, se je odpeljal v Beograd preiskovalni sodnik okrožnega sodišča dr. Rebula da tamkaj zasliši nekatere osebe, pri katerih je baje vlomilec Vladimir Novak, ki so ga v Karlovcu aretirali, zastavil ukradene zlatnike in zlatnino. Ob aretaciji Vladimira Novaka so našli pri njem le polovico ukradenih zlatnikov in zlatih predmetov. Novak je tedaj zatrjeval, da mu je drugo polovico ukradel neznanec na vlaku med Mariborom in Zagrebom. Pred dnevi pa je Novak preiskovalnemu sodniku izpovedal, da je del zlatnikov in zlatnine zakopal v bližini Beograda, odnosno jih zastavil pri nekaterih osebah. Na podlagi teh izpovedb se je preiskovalni sodnik dr. Rebula odpeljal v Beograd, kamor je bil eskortiran tudi Novak, da pokaže kraj, kjer je zakopal zlatnino.

Varujmo se nalezljivih bolezni

no pravo nesrečo, največkrat pa tudi za sosedo. V največji meri more vsakdo, če se mu je prikradla v hišo nalezljiva bolezen omejevati to nesrečo, pa tudi uspešno zdraviti obolenega. V knjigi »Boj nalezljivim boleznim« je znani praktični zdravnik dr. Josip Tičar popisal celo vrsto onih opasnih nalezljivih bolezni, katerih nastop in zdravljenje bi moral poznati vsakdo, da bi mogel v slučaju, da je kateri rodbinski član obolen, ukreniti vse potrebno, da se bolezen ne prenese na druge člane družine, zlasti pa ne na sosedo. Zdravnik po domače priporoča, kako je ravnati z okužencem in kako ga je negovati. V knjigi so pregledno opisane posamezne bolezni, kakor tifus, kolera, gripa, davica, ošpice, škrlatinka, koze, malarija, šeni, trahom, tetanus itd. Knjiga stane samo Din 13.— po pošti Din 16.— torej prava malenkost proti velikim koristim, ki jih bo prinesla v vsako hišo. Zato jo naj vsakdo takoj naroči pri Tiskovni zadrugi v Ljubljani, Selenburgova ulica 3.

Kako pomagati ponesrečenim in bolnim živalim

To bi moral znati vsak kmetijski gospodar, pa jih je vendar tako malo, ki to znajo. Njihova nevednost je kriva, da žival trpi, da je za delo nesposobna in največkrat so gospodarji sami krivi, če žival pogine. Če bi se o boleznih in zdravljenju le malo poučili, bi se mnogokrat obvarovali škode in bolno ali pa ponesrečeno žival ozdravili in si jo rešili.

Profesor za živinozdravstvo dr. Ferdo Kern je spisal knjigo »Prva pomoč ponesrečenim živalim« in ji dodal 96 slik, ki ponazorjujejo popis bolezni in zdravljenje. Kmetijski gospodarji, živinorejci se v njej spoznavaajo s sestavo živalskega telesa in zdravili ter obkladki. Nauče se iz nje masiranja, kako čistiti in obvezati rane. Nadalje po domače razpravlja o puščanju krvi, o poškodbah živali, oteklinah, zlomu kosti, o koliki, napenjanju, solnčarici, dušitvi, zastrupitvi, razkuževanju itd., torej o stvareh, ki jih mora poznati vsak živinorejec. Ali ni bolj pametno si kupiti to knjigo, ki stane samo Din 23.—, da boste mogli živalim pravočasno pomagati, kakor pa odlašati in potem izgubiti žival, ki stane mnogo več, kakor pa ta knjiga. V vsaki hiši naj bi bila ta knjiga. Naročite jo pri Tiskovni zadrugi v Ljubljani, Selenburgova ul. št. 3.

Popotnikova torba 25 letnica Kmečkega bral- nega društva v Poljanah

Poljane nad Škofjo Loko, januarja.

V sredo 26. t. m. poteče 25 let tega prosvetnega društva v Poljanah. Sicer ni to dolga doba, a za tako društvo na deželi, ki je moralo preživeti hude čase in se trdo boriti za svoj obstanek, je to prav časten jubilej. Društvo bo imelo ta dan le svoj letni občni zbor, a proslavo obletnice bo praznovalo pomladi.

Prihodnjo nedeljo ob 15 uri pa uprizori društvo v svojem gledališču, če se sme tako reči, kjer ima postavljen svoj preprost, a čeden oder, veseligoj »Na ogledih«. Lepa igra zasluži, da si jo vsi ogledamo in ob 25 letnici pokažemo, da smo hvaležni delavnemu društvu za njegovo prosvetno delo. Društvo se je ustanovilo, ko je po balkanski vojni tudi tu pri nas v srcih mladih ljudi močnejše vzplamtelja jugoslovenska in narodna misel. Namen društva je širiti med narodom narodno zavestnost in napredno gospodarstvo-kmetijstvo, kar že pove naslov društva.

Že prej je obstajala v kraju knjižnica »Vesne«, ustanovljena od narodnih visokošolcev. To knjižnico je po ustanovitvi prevzelo društvo ter je izpopolnilo in jo še zmerom izpopolnjuje po potrebi. Poleg tega se društvo udejstvuje tudi na področju dobroteljnosti. Tako je pri zadnjem Miklavžu obdarovalo kakih sto ubožnih otrok.

Zdaj pa še majhen dogodek iz društvene zgodovine. S knjižnico »Vesne« je društvo prevzelo tudi knjigo »Pod spovednim pečatom«. Neki bralec je pri spovedi pri izpraševanju, kaj bere, omenil tudi to knjigo, in zdaj je bil ogenj v strehi. Takoj po spovedi je prirohnel spovednik kapucin v hišo, kjer je bila knjižnica, in to knjigo dal na indeks kot prestrašno. Gospodinja tiste hiše se je silno prestrašila in mislila, da bo vsa hiša pogubljena. Seveda se je morala knjižnica preseliti v druge prostore, a zahteva po tej prepovedani knjigi je bila tem večja. Vsakdo jo je hotel brati. Romala je od enega do drugega bralca in se je slednjic med vojno neke izgubila.

Razumljivo je, da med vojno v stari Avstriji društvo ni uživalo zaupanja od zgoraj in je bilo treba kaj previdno postopati, da ga niso razpustili.

Še nobene sledi za pogrešanim Kanclerjem

Pragersko, januarja

Ze decembra smo poročali, da je upokojeni železničar Ivan Kancler, ki je živel s svojo družino na posestvu v Leskovcu, šel 3. avgusta s svojim kolesom od doma in se ni več vrnil. Domači si skrajno niso delali skrbi, ker je bil Kancler že večkrat zapustil za nekaj dni dom, ne da bi bil komu o tem kaj povedal. Ker pa je njegova odsotnost trajala le predolgo časa, jih je začelo skrbeti. Zadeva je postala še bolj zapletena, ko je trgovec, ki je prodal Kanclerju kolo, nenadno dobil to kolo vrnjeno, in sicer je bilo oddano v Ljubljani na železnico in poslano na Pragersko. To je bila zadnja sled za pogrešancem. Širiti so se začele vznemirljive govorice, da je postal Kancler žrtev zločina. Orožniki na Pragerskem so natančno preiskali Kanclerjev dom in okolico, vendar niso našli ničesar, kar bi vzbujalo sum, da je bil Kancler umorjen.

Časopisna poročila o pogrešanem Kanclerju je čital tudi upokojeni železniški strojevodja Josip Glaser v Mariboru. Ta je takoj naslednjega dne javil orožniškemu poveljstvu v Mariboru, da je videl pogrešanega Kanclerja med 10. in 15. decembrom v Mariboru na Glavnem trgu in je celo z njim govoril. Navedel je, da Kanclerja dobro pozna, ker sta več let skupaj službovala pri železnici. Kancler je imel s seboj kolo. Glaserjevo odkritje pa se je kmalu razblinilo.

Preiskava je namreč ugotovila, da je govoril Glaser na Glavnem trgu z bratom pogrešanega Ivana upokojenim sprevodnikom Michaelom Kanclerjem. Dognalo se je tudi, da Glaser pogrešanega Ivana Kanclerja sploh ne pozna.

Skoro gotovo pogrešani Kancler ni več živ, ker bi sicer skoro gotovo prišel po pokojnino, ki leži še vsa od avgusta dalje nedvignjena pri poštnem uradu v Slovenski Bistrici, če bi živel kje drugje. Ali je šel Ivan Kancler sam v smrt ali pa je postal žrtev zločina, je za enkrat še uganka.

Naši na tujem Brez delovne pogodbe ne dobiš v Franciji dela

Po raznih podatkih je v Franciji približno 12.000 Slovencev. Izmed njih je polovica zaposlena v rudnikih, polovica pa po kmetijah. Zadnji so po večini Prekmurci. Naši ljudje v Franciji dobijo delo le, če imajo podpisano pogodbo in delovni vizum od francoskih konzulatov v Jugoslaviji. Kdor pride v Francijo z navadnim vizumom in brez delovne pogodbe, se zaman trudi najti delo, ker ga nobeden delodajalec ne sme nastavit, če bi ga tudi rad. Tu ne pomaga nikako posredovanje. Ker taki ljudje nimajo niti denarja za vrnitev v domovino, niti sredstev, da bi se kako drugače preživljali, se kaj rado zgodí, da se zapišejo med španske dobrovoljce in odidejo na špansko bojišča. Tako je več trboveljskih rudarjev, ki so prišli brez delovne pogodbe v Francijo, vstopilo med prostovoljce v špansko vojsko, ker si ni znalo drugače pomagati. Torej ne hodite v Francijo, če nimate delovnih pogodb.

Pismo iz Francije

Giraumont, decembra.

Ze dolga vrsta let je, odkar praznujemo novo leto v tujini. Mnogo nas je, ki imamo tihó željo, vrniti se nazaj tja, kjer nam je tekla zibelka, mnogo pa jih je tudi, ki ne mislijo več na povratek. Nekateri bi šli radi domov, če bi imeli doma zaslužek, a ker ga ni, smo pač prisiljeni ostati tukaj, kjer se nam ne godi slabo. Zaslužka je toliko da si lahko vsakdo nekaj prihrani, če si hoče.

Pred božičnimi prazniki smo spremili k večnemu počitku g. Tineta Kenka, po rodu iz Rovt pri Logatcu. Kako priljubljen je bil pokojni, nam je pričal njegov pogreb, ki se ga je udeležila velika množica ljudi. Med njimi smo videli tudi ravnatelja tukajšnjega železnega rudnika g. Schifferja in glavnega predsednika Jugoslovenske zveze g. Glavnika, ki je prišel z lepim vencem, da izkaže zadnjo čast pokojniku. Dragi Tine, naj ti bo lahka tuja zemlja!

Naj še omenimo, da je že pred nekaj meseci slavil 50 letnico rudarskega dela 67 letni Slika Filip, po rodu iz Mirne na Dolenjskem. Še ne 17 let star je že začel služiti kruh, globoko pod zemljo. Delal je 19 let v Nemčiji, 15 let v Jugoslaviji, dve leti v Ameriki, eno leto v Angliji in zdaj dela pa že 14. leto v Franciji. Zmerom je bil zaposlen v rudniki in še danes kljub starosti ne zamudi niti enega šihla. Marsikaj hudega je že doživel pod zemljo, a je kljub težavnemu delu še čvrst. Ker je delal po raznih državah, mu je nemogoče izposlovati si zaslužen pokoj. Naj ga ohrani Bog še mnogo let zdravega!

Nova grobova na Vestfalskem

Gladbeck, januarja.

Spet smo pokopali dve Slovenki. Stara šela 44 let je preminila ga. Katarina Kozoletova. Zapustila je štiri nedorasle otroke in moža.

Dalje je umrla ga. Monika Žagarjeva v starosti 62 let. Bila je vdova in je zapustila dve hčerki in dva sina, ki so že vsi odrasli.

Pokojnicama je položila na grobova krasna venca v imenu Jugoslovenskega narodnega ženskega društva »Kraljice Marije« predsednica ga. Lončarjeva. Naj bo rajnkima lahka tuja zemlja, žalujočim pa naše sožalje!

Iz kolonij naših rojakov v Ameriki

Cleveland, decembra.

Na sveti večer je v Clevelandu avto povozil dobro znanega rojaka Franca Penka. Takoj je bil prepeljan v bolnišnico, kjer je pa že po preteku dveh ur umrl za hudimi poškodbami. Zapušča ženo Frančiško, rojeno Rapotčevno v Gradišču pri Divači na Krasu.

Pred božičnimi prazniki je v bolnišnici v Clevelandu umrl trgovec Rudolf Bukovec za poškodbami, ki jih je dobil pri avtomobilski nesreči v začetku decembra. Štel je 37 let in je bil doma iz Kota pri Semiču. V Ameriko jo prišel pred 17 leti.

Nedavno je bil v Milwaukeeju do smrti povožen od avtomobila rojak Simon Brumec, star 44 let. Doma je bil iz Makol na Spodnjem Štajerskem.

V Sheboyganu je preminil rojak Valentin Mesec. Šel je zdrav na delo v tvornico, čez nekaj ur pa ga je zadela kap. Doma je bil iz Rovt. Štel je 56 let.

V Girardu je umrla Frančiška Dobrovoljčeva, rojena Masletova, v starosti 46 let. Doma je bila iz Čevca pri Dolnjem Logatcu na Notranjskem.

V Valeyju je umrla Ivana Meshišnekova v starosti 62 let. Zapušča soproga in šest otrok, ki so že vsi odrasli.

V Aspenju je umrl rojak Franc Hočevar v starosti 80 let, v Pittsburgu Marija Lokarjeva v starosti 69 let, ki zapušča moža, dva sinova in tri hčere, v Sheboyganu pa Ana Baboškova v starosti 43 let, po rodu iz Prečne pri Novem mestu.

V Chicagu je podlegla pljučnici tam dobro znana Margareta Stankova.

V Braddocku je za hudimi poškodbami, ki jih je dobil pri nesreči v premogovniku umrl rojak Ludvik Kraus. Štel je 56 let in je bil doma iz Ponikev pri Velikih Laščah. Zapušča ženo in 12 otrok.

V Oglesbyju je izdihnil Jožef Makše, star 52 let. Doma je bil iz Vrhpeči pri Mirni peči na Dolenjskem.

Na nekem železniškem križišču v Clevelandu je zadel vlak v avtomobil, v katerem se je vozila Edna Steigerjeva, ki je dobila nevarne poškodbe na glavi in otrganó ima tudi levo nogo. Odpeljana je bila v bolnišnico.

V Auburnu je po dolgi bolezni umrl rojak Ivan Preskar, star 61 let. Doma je bil iz Podređe na Dolenjskem.

V bolnišnici v Clevelandu je umrl Ivan Lenaršič v starosti 56 let. Doma je bil iz Nadanja sela pri St. Petru na Krasu in je prišel v Ameriko pred nekako 33 leti.

V Clevelandu je umrla rojakinja Marija Pezdurjeva, rojena Žabkarjeva v starosti 43 let. Doma je bila iz Drnova pri Cerkljah na Dolenjskem in je prišla v Ameriko pred 17 leti.

Iz Homberga - Hochheide (Nemčija) nam pišejo: Dne 23. t. m. bosta praznovala zlato poroko g. Kink Franc, rojen l. 1861., in njegova žena ga. Marija, rojena Kožuhova leta 1866. Oba sta Štajerca. Želimo jima, da bi jima dal Bog doživeti še mnogo srečnih in zdravih let!

Iz Gladbecka (Nemčija) nam pišejo: Dne 9. t. m. sta naši narodni društvi, moško in žensko, proslavili rojstni dan naše kraljice Marije in petletnico obstoja Narodnega ženskega društva kraljice Marije. Hkratu je bilo obdarovanje naših otročičkov. Dvorana je bila lepo okrašena z zelenjem, zastavicami in z našo lepo centralno zastavo. Obiskali so nas tudi g. konzul, častna predsednica ga. Maričeva in centralni predsednik g. Bolha hkratu

z mnogimi nemškimi gosti. Svečanost je otvorila centralna predsednica ga. Korentova in imela prisrčen nagovor, v katerem je omenila rojstni dan naše blage kraljice in očrtala petletno delo društva, ki nosi kraljičino ime. Na koncu govora so vsi poslušalci nazdravili kraljici Mariji, vsej kraljevski rodbini in tudi voditelju nemškega naroda Adolfu Hitlerju. — Zatem so otroci deklamirali in zapeli nekaj pesmi, čemur je sledilo obdarovanje malčkov. Hvala vsem, ki so pripomogli k obdarovanju, posebno pa častni predsednici g. Maričevi. Obdarovali smo tudi šest društvenih članov, ki štejejo čez 60 let in dva, ki štejeta čez 70 let.

Iz Ponceta (Francija) smo prejeli: Na svoj oglas v »Domovini« glede gozdnih delavcev, ki žele priti v Francijo, sem dobil nekaj sto pisem. Ker je skoraj vsak pisal v imenu več tovarišev, sodim da se na tisoče slovenskih delavcev zanima za delo v Franciji. Nemo goče mi je vsem odgovoriti, še manj pa prikrbeti delo v Franciji. Opozarjam, da tudi v Franciji niso tako ugodne delovne razmere, kakor si nekateri predstavljajo. Industrijski delavci so z novimi socialnimi zakoni dosti pridobili, med tem ko se v gozdih dela samo na akord. Ponekod lahko zasluži delavec 50 frankov na dan, ponekod pa komaj 30. Dela se od zore do mraka. Težavno je imeti dobro stanovanje v bližini kraja, kjer delaš, zakaj gozdovi so po večini oddaljeni od mest in večjih središč. Stanovanja za gozdne delavce plača navadno tvrdka. Za hrano je treba računati 12 do 15 frankov dnevno. Dela se poleti in pozimi. Najlažje je dobiti delo pri tesanju železniških pragov. Delavci si morajo sami plačati potne in druge stroške in ne smejo pričakovati, da se jim denar za vožnjo pošlje naprej. S svojim posredovanjem upam spraviti v Francijo preko 100 specialnih delavcev. Več jih ne morem, ker imam s tem dosti stroškov, a jaz sem samo predelavec pri neki tvrdki, pri kateri nas je zaposlenih preko 30 Jugoslovenov. Vsi, ki se za to zanimajo in mi priznajo za moj trud majhno nagrado, naj se mi javijo: Joseph Inkret, Poncet-la-Ville par Paudy, France.

Iz Nieuwenhagena (Holandska) nam pišejo: Jugoslovensko narodno društvo sv. Barbare je priredilo l. t. m. lep družinski večer in obdaritev otrok. Bila je prav prijetna zabava. Zapeli smo nekaj božičnih in narodnih pesmi, igrali so nam pa naši mladi Slovinci, in sicer Jožko Malenšek na harmoniko, hčerki Gračnarja in Teršiča pa na citre.

BANKA BARUCH

11, Rue Auber, Paris (9°)

odpremlja denar v Jugoslavijo najhitreje in po najboljšem denarnem kurzu. Vršni vse bančne posle najkulantneje. Poštni uradi v Belgiji, Franciji, Holandiji in Luksemburgu sprejemajo plačila na naše čekovne račune: Belgija: št. 3064-64 — Bruxelles; Francija: št. 1117-94, Paris; Holandija, št. 1458-66 Ned Dienst; Luksemburg: št. 5967, Luxembourg. Na zahtevo pošljemo brezplačno naše čekovne nakaznice.

Ženski vestnik

Za kuhinjo

Krompir s skuto in slanino. Skuhaj pol-drugo kilo krompirja v obličah. Kuhanega ocedi, olupi in zreži na tenke plošče. Šest dek slanine zreži na kočke in prepraži, da postanejo ocvirki prozorni. Četrtilile skute (domačega sira) pretlači skozi sito. Kozo pomaži s sirovim maslom, posuj z drobtinami in naloži na dno narezani krompir. Po krompirju potresi malo skute, nato prepraženih ocvirkov in malo soli, nato spet vrsto krompirja, sira in ocvirkov. Na vrhu naj bo krompir. Po krompirju pa polij mast od slanine, ki si jo prepražila, in postavi kozo v pečico za približno četrt ure, da se vse skupaj malo zapeče in zarumeni. Daš s solato za večerjo na mizo.

Z možgani nadevane palačinke. Telečje ali svinjske možgane vtakni v krop in odstrani vse kožice, nato jih zreži in prepraži na sirovem maslu z malo drobno zrezane čebule, zelenega peteršilja, popra in soli. Med tem ko se možgani pražijo, pa speci prav tenke palačinke. Testo za palačinke: pol litra mleka, dve jajci, dve žlici naribanega bohinskega sira dobro raztepi, nato dodaj malo soli in toliko moke, da dobiš precej tekoče testo. Ko si palačinke spekla, jih nadevaj z možgani in zvij vsako palačinko zase, nato jo razpolovi. Kozo pomaži s sirovim maslom, noter zloži drugo poleg druge palačinke, po vrhu pa polij četrt litra mleka, v katerem si raztepla dve jajci, malo seseklanega zelenega peteršilja, žlico naribanega sira in malo soli. Postavi kozo v pečico in peci nadevane palačinke približno pol ure, da se po vrhu lepo zapečejo. Daš kot samostojno jed na mizo. Če pa hočeš, lahko daš zraven še solato.

Praktični nasveti

Ostanke dišečega mila shranjuj. Ko imaš že več takih koščkov, jih prav drobno zreži, stresi v majhen lonček in nalij nanje malo tople vode (približno pol mila pol vode). Postavi na toplo, da se milo raztopi, kar traja en do dva dni. Medtem večkrat premešaj. Ko se je milo raztopilo, oziroma se razmehčalo, postavi lonček na vroče, da počasi zavre, medtem večkrat premešaj. Ko vre to milo 10 do 20 minut, vlij milo v skodelico ali v pločevinasto škatlico (katero pa prej izplakni z vodo) in postavi na hladno, da se milo strdi. Drugi dan zvrni milo na čist papir in ga pusti nekaj dni pri topli peči, da se posuši. Na ta način dobiš lep kos dišečega mila. Istotako napravimo z navadnim pralnim milom. Vse koščke shrani, potem prekuhaj. Čudila se boš, kako velik kos novega mila boš dobila. Koščki mila se res lahko porabijo pri pranju perila, a ga gre pri tem le precej izgubo.

Za smeh in kratek čas

NERODNO

Jaka je »v ročcah«. Trudi se pri ključavnicah, pa ne more vtakniti ključa. Nejevoljen zamrmra: »Za vraga! Dve vidim, eno potrebujem, nobene pa ne najdem!»

ZARADI STRAHU

Zena: »Presnehi dedec, zdaj že v ranem jutru prihajaš pijan domov!»

Mož: »Veš, mislil sem si, da se podnevi ne boš toliko prestrašila kakor ponoči!»

NAJMANJŠA ŽELJA

Zenka: »Dragec, ko sva se vzela, si mi obetal, da mi boš izpolnil najmanjšo željo!»

Možek: »Že, že, toda vse doslej nisem mogel ugotoviti, katera je najmanjša!»

SLAB NASVET

A: »Ne razumem, kako ste mogli svetovati Olgi, naj gre v Ameriko, da si izpolni svoj glas! Saj glasu sploh nima!»

B: »To že, toda ona stanuje poleg mene!»

DOPUSTA SI NOČE KVARITI

V najlepših poletnih dneh si je gospod Brenta vzel svoj zasluženi dopust. Ko ga prijatelj sreča na cesti, pa je videti Brenta zelo nesrečen in obvezo nosi okrog bleh lic.

»Zob te boli? Pojdi no k zobnemu zdravniku!» mu svetuje prijatelj.

»Misliš? Ali naj si še s tem kvarim dopust!»

Listnica uredništva

Raznim dopisnikom! Ponovno opozarjamo, naj si dopisniki, ki niso stalni in ki jih ne poznamo niti po pisavi, priskrbe potrdilo vsakega dopisa od kakšnega bližnjega narodnega društva z žigom. Zgodilo se je namreč že nekajkrat, da si je kak nepridiprav kaj izmislil in podpisal drugega. Previdni moramo biti! Bučičevci. Nikar takih reči v časopis!

Homberg-Hochheide. Slika z zlato poroko prihodnjic.

Sv. Križ pri Litiji. Dopisništvo dobro došlo! Opozoriti pa moramo, da se dopisi ne honorirajo, kar je običajno pri tednikih. Poštnina se povrne. Torej prosimo!

Veliki Kamen - Koprivnica. Take reči ne spadajo v list. Tiskovni paragrafi niso šalaf

Po zmrznjeno truplo predpotopne živali se napotijo

Dobro ohranjeni mamutov trup na Vranglovem otoku ki je zbudil pozornost vsega znanstvenega sveta, bodo spravili v Moskvo. Doslej smo imeli od te v sivi davnini izumrle ogromne živali le okostja, na Vranglovem otoku pa so nedavno našli mamutovo truplo, ki se je ohranilo do današnjih časov le zaradi tega, ker je zmrznjeno. Mamuta pojedo izkopavat znanstveniki, ki jih je v to določila ruska akademija znanosti.

Prva skupina znanstvenikov krene z le-

talom na Vranglov otok v marcu in bo tam ugotovila, kje je bil mamut najden. Glavna odprava se napoti proti severu z ladjo iz Vladivostoka, ko bo mogoča plovba na tej severni morski poti. Odprava prepelje mamuta v Vladivostok, kjer bo razrezan in prepariran. Poedini deli bodo izročeni moskovskim znanstvenim zavodom. Vsa odprava in posmrtna pot predstavnika predpotopne živalstva bosta filmani.

Zaklad morskih roparjev iščejo

Ko je leta 1798. španski morski razbojnik Benito Bonito napadel glavno peruansko prestolnico in jo izropal, je odnesel s seboj na morje zaklade tamkajšnjih cerkva v skupni vrednosti 13 milijonov funtov šterlingov. Že v starih zapiskih je rečeno, da je Bonito skrival ta zaklad ali vsaj velik del zaklada na obali v Queenscliffu mnogo prej, kakor so Evropci zasedli Avstralijo. Ustno izročilo pravi, da je angleška vojna ladja presenetila morske roparje v trenutku, ko so zakopavali zaklad. Toda še preden so mogli Angleži zaklad re-

šiti, so pognali morski razbojnik skrivališče v zrak in zaklad je izginil nekje pod zemljo ali v morju.

Zaklad so iskali že mnogi pustolovci, toda vedno zaman. Zdaj se je ustanovila nova družba za iskanje zaklada. Nekdo je namreč po naključju naletel na več pod morsko gladino v Queenscliffu skritih votlin in vse kaže, da bo v eni izmed njih zaklad. Preteklo pa bo še mnogo vode, preden bodo preiskali vs evotline, ker so mnoge zasute s peskom in kamenjem.

Kako je dobila izgubljeno srečko z glavnim dobitkom nazaj

Nedavno je neka Švicarka iz Avena zadela glavni dobitek v švicarski loteriji, in sicer 50.000 švicarskih frankov. Ko pa je šla v mesto, da bi dvignila dobitke, je videla, da je med potjo izgubila srečko ali pa ji jo je kdo ukradel. Banke so sicer takoj zaprle izplačilo na številko ukradene srečke, vendar njej s tem ni bilo prav nič pomagano, ker se ni mogla izkazati s svojo srečko.

Predzadnje sredo zvečer je omenjena ženska sedela doma. Naenkrat se ji je zadelo, da nekdo prav po tihem hodi okoli njene hiše in pred vežnimi vrati. Brž je skočila pokoncu in planila ven. V naglici pa je pozabila zapreti odprto kuhinjsko okno. Ženska je

pritekla pred vrata, a ni nikogar videla. Pač pa je v snegu videla stopinje nekoga, ki je hodil pred vrati. Čudno se ji je vse zdelo in je še nekaj časa oprezovala, odkod bi se prikazal čudni neznanec. Ko je bilo vse tiho, se je vrnila v kuhinjo, kjer je na mizi našla na tri dele raztrgano izgubljeno, odnosno ukradeno srečko. Tat je očitno hotel srečko vnovčiti. Ker pa so banke zaprle izplačilo na to številko, je tat srečko v jezi raztrgal. Nazadnje pa, ko je videl, da tatvina njemu ne bo nič koristila, se je odločil raztrgano srečko vrniti. Tako je ženska prišla spet do svoje srečke in bo dobila 50.000 švicarskih frankov, čeprav je srečka raztrgana.

Zjutraj bomo sedli v letalo, opoldne bomo v Ameriki

Znanstvenec profesor Piccard iz Bruslja je nedavno predaval na Dunaju o stratosferi, v kateri se bo v prihodnje razvijal ves potniški promet na daljavo. Rekel je med drugim:

Stratosfera je tista zračna plast, ki ni več izpostavljena vplivom vremena. Njena meja je navadno 12.000 metrov visoko, pa tudi samo 5.000 metrov. Včasih se pa zgodi, da je meja šele pri 16.000 metrih. V teh velikih višinah je povprečno 40 do 70 stopinj mraza. Ker pa je tam zgoraj zrak že slabo razredčen, zato more tam gori letalo leteti z mnogo večjo hitrostjo, saj zračni odpor letala pri letu nikakor več ne ovira. Letala z navadnimi letalskimi motorji bi v stratosferi v eni uri preletela lahko 7000 km. To pomeni, da bi zjutraj lahko odleteli iz Evrope, pa bi bili opoldne že v Ameriki.

Druga prednost takega letala bi bila ta, da bi letalo letelo docela lahko in mirno. V

stratosferi letalo nikjer ne skače in ne pada, ker tam ni nikakih zračnih vrtincev in vremenskih sprememb.

Seveda so tudi težave takega poleta velike. Toda moderna tehnika vse te težave lahko premaga. Stratosfera je polna vodne pare, ki pa se ne zbira v kaplje in zaradi tega tam ni padavin. Toda na letalu se vlaga kaj rada začinja nabirati. Ker je silno mrzlo, se vsa vlaga takoj spremeni v led, tako da letalo lahko docela zamrzne in ne more več leteti. Zato bodo morali zgraditi primerne letalske motorje.

Nerodno je, da ljudje v taki višini ne morejo dihati, a sedanje naprave s kisikom so pomanjkljive. Za prihodnje polete po stratosferi prihaja v poštev le zaprta kabina. Težav za napravo take kabine dandanes ni več. Tudi preskrba z zrakom je zagotovljena. Treba bo le odstranjevati izdihano ogljikovo kislino ter nadomeščati kisik.

Zgodbe o morski pošasti

Zgodbe o morskih kačah so stare in nove. Pred meseci je ugledni londonski list poročal, da so ob obali otoka Skya opazili dve morski pošasti. Vsako leto poročajo o teh pravljicnih živalih. Zavaljo teh poročil nastajajo spori in nazadnje označujejo trez-

ni ljudje vsa takšna poročila za navadne utvare. Toda naslednje leto, če ne prej, se morske kače že spet prikažejo. Vsekako je zanimivo, da si vsa poročila o njih približno sličejo.

L. 1746. je slišal bergenski škof Pontop-

pidan zgodbo o morski kači, ki so jo bili videli ob bregovih Norveške. Njena glava je molela dve pedi visoko nad morsko površino in je bila zelo podobna konjski glavi. Deset norveških mornarjev, ki jo je videlo, je prisegalo, da je imela pošast dolgo, belo grivo, podobno šopu trave. Razen tega so opazili sedem ali osem velikih lokov njene trupa in vsak lok je bil od drugega oddaljen najmanj seženj. »Imela je glavo kakor konj«, je pisal angleški oficir Pelly lansko leto o morski pošasti, ki jo je videl pri nekem poletu iz Liverpoola v Belfast priplavati na površje vode. »Njen vrat se je dvigal tri metre nad vodno gladino«.

Sto let je bilo že prešlo od časa škofa Pontoppidana, ko je angleška parna fregata »Dedalus« v avgustu l. 1848. plula od rta Dobre nade proti domu. »Sredi popoldneva« piše njen kapitan Inquhae, »je opazil mornar Sartoris zelo nenavadno reč. Sporočil je to stražnemu oficirju poročniku Edgarju Drummondju, ki je v tem trenutku stopal z menoj po krovu. Ugotovili smo, da gre za ogromno morsko kačo, katere glava in rame so bile stalno nekaj več kakor meter nad morsko gladino. Naposled smo opazili na površini najmanj 20 m te živali. Kača ni imela nobenih plavuti, temveč ji je visela samo nekakšna konjska griva kakor šop morske trave preko hrpta«.

Kapitan Inquhae pravi, da ni imela ta pošast nobenih plavuti, a prav dolga vrsta plavuti, ki so se ji dvigale nad morsko gladino, je bilo tisto, kar je najprvo zbudilo pozornost poveljnika kraljeve jahte »Osborne« Pearsona, ko je 2. junija l. 1877. zagledal nenavaden stvor pri Scillyjskih otokih. Ko je malo natančneje pogledal tja, so plavuti izginile, pač pa se je dvignila glava kakor ogromna svinčena krogla nad površino. Ta glava je bila gotovo dva metra debela, hrbet in rame pa so dosezale tudi širino petih do sedmih metrov.

Zgodba o pošasti, ki so jo zagledali nekoliko let pozneje ob brazilski obali, izpopolnjuje ta poročila. Videc tega nestvora Meade piše: »7. decembra l. 1905. sem stal z Nichollom baš na krmi jahte »Valhalle«, ko me je ta opozoril na neki predmet v morju, ki ni bil niti sto metrov oddaljen. Zagledal sem veliko plavut ali konec hrpta, ki je gledal iz vode in je bil rjav kakor temna morska trava, proti koncu pa malo zapognjen.« Meade je nameril na to prikazen takoj svoj daljnogled. Velika glava in vrat sta se prav tedaj dvignila pred plavutjo iz morja. Tilnik je bil debel približno za vitkega moža in molel dva do tri metre iz vode. Glava in vrat sta bila enako debela. Glava je bila precej podobna glavi kakšne želve.

Reč, ki sta jo poveljnik Pearson in Meade označevala za plavut, je bila brčkone griva, ki je bila po drugih poročilih podobna šopu morske trave. Vsa poročila pa govore o dolgem kačjem vratu, ki se dviga nad vodo, ki se vije včasih kakor kača in je včasih spet kakor vrat žirafe in ki je včasih dolg kakšna dva, drugič pa celo 20 metrov. Konca tega vratu ni še nihče videl.

Zdaj pa o pošasti, ki so jo videli z oborožene trgovske ladje »Hilary« v maju l. 1917. ob islandski obali. Kapitan Dean jo opisuje takole: »Glava je imela obliko kravje glave in je bila črna. Tilnik brčkone ni bil krajši od sedmih metrov. V prvem trenutku je žival spominjala na drevesno deblo, od katerega si videl le grčavi konec. V resnici je bil ta grčavi konec glava. Ta pojav so zapisali v ladijski dnevnik. Toda dva dni pozneje je »Hilary« zadel torpedo in knjiga se je izgubila.

Leta 1920. so opazili čudno žival s krova angleške ladje »Tvne«. Tretji oficir te ladje je pisal kapitanškemu poročniku: »V aprilu l. 1920. smo vozili proti reki Plate. Stal sem na krovu in sem zagledal, kako se je nekaj kakor tram dvignilo iz morja. Glava, ki je imela obliko držaja dežnika, se je obrnila in pogledala ladjo. Potem se nam je žival približala na 125 metrov. Kakšnih pet minut je plavala vzporedno z našo ladjo, potem se je vrat upognil kakor vrat laboda in sem žival izgubil izpred oči. Vrat je molel dobrih deset metrov nad površino.«

Kako je nastala čudna zamorska pesem

Neko ameriško vseučilišče je poslalo v Afriko znanstveno odpravo, da bi tam preučila jezik, ki ga govori neko zamorsko plemo, katerega jezik se od drugih zamorskih jezikov močno razlikuje. Vodja te odprave je bil profesor Wright. Ta je obiskal neko zamorsko vas, ki stoji v pragozdu. Tu je bila pač najboljša priložnost za pridobitev novih znanstvenih izsledkov. V vasi je našel najprej na neko žensko z diverna napoi dorasima otrokoma. Ty trije so peli neko znano pesem. Tudi besedilo te pesmi je bilo nekaj posebnega. Wright je takoj ponudil zamorcem nekaj denarja, da so pesem še enkrat zapeli. Vodja odprave in njegovi spremljevalci so zapisali čudno besedilo, ki so ga škrat prvič slišali. Čisto nerazumljive besede so se glasile:

Manga, manga, džinga go.

Onga dada ula lo.

Bumaj, bumaj, bumaj, bum!

Neprestano so ponavljali samo to. Tujci so skušali ugotoviti, kaj na bi ta pesem pome-

nila. Zdelo se jim je, da mora biti to kaka slavostna pesem ali morda celo narodna himna. Tudi na to so pomislili, da morda ti zamorci pravkar praznujejo kak vesel dogodek ali da obhajajo kak praznik. Uganke Američani niso našli na noben način rešiti. Ko so se napotili naprej, so našli na nekaj moških, ki so imeli v rokah velike nože, s katerimi so trebili gozd. Tudi ti so peli neprestano tudi isto pesem. Tudi Wrighta se je že začelo, da niso zastoj prišli med te črnce in da se bodo vrnili domov v Ameriko z velikimi odkritji. Oglasili so se tudi pri poglavarju teh črncev, ki je precej dobro govoril angleški.

Prvo vprašanje, ki ga je nastavljal Wright temu zamorskemu poglavarju, je bilo, kaj pomeni ona zagonetna pesem. »Tega mi sami ne vemo, gospod!« je odvrnil glavar. Pred nedavnim je bila pri nas neka ameriška filmska odprava, ki nas je prisilila, da smo se morali vsi na pamet naučiti te pesmi. Ali morda vi veste, kaj pomenijo te besede?»

Skrivnost himalajskega divjega človeka dognana

Na himalajskem gorovju baje živi v večnem snegu pošastno bitje, ki ga domačini nazivljejo Migo, nekak pošastni snežni človek, pred katerim ima tamkajšnje prebivalstvo silen strah.

Kakor poročajo, so evropski znanstveni raziskovalci, ki so plezali na te gore, res našli stopinje, podobne človeškim stopinjam. Bitje, ki je za seboj puščalo take sledove, je bilo brez dvoma dvonožno bitje ali pa vsaj bitje, ki je hodilo po zadnjih nogah. Kadar so nosači, ki so spremljali evropske raziskovalce, zagledali take stopinje, so preplašeni pobegnili, ker so takoj vedeli, da so na Migovi sledi, o katerem jim je znano, da je divji in da žre meso. Domačini so pripovedovali tujcem, da je ta pošast zelo velika. Odrasle pošasti žro meso himalajskih bivolov, mladiči pa najrajši človeško meso. Zver je včasih bela, včasih rjava, včasih pa celo črna. Kdor to pošast vidi, je zapisan smrti, ker ga zver prav gotovo požre. Samica tega pošastnega bitja je prav tako divja kakor samec, samo da je počasnejša, ker ne more tako naglo teči za svojo žrtvijo.

Sledovi, ki so jih ljudje opazili v snegu, pa nikdar niso bili čisto sveži. Zver je pač hodila tamkaj nekoliko prej, da so zameti ali pa solnce sledove že nekoliko pokvarili. Te sledove so znanstveniki večkrat pregledovali, ne da bi se mogli prepričati, kakšna zver

je to. Zdaj pa je menda skrivnostno uganko rešil Anglež Smythe, ki je raziskoval himalajsko gorovje ter je pri tem našel na docela novo sled te zverine in jo tudi fotografiral.

Znanstvenik je to svojo najdbo popisal v londonskem »Timesu« in priobčil tudi slike sledov. V svojem poročilu pravi Smythe, da je sledove najprej imel za človeške. V sledovih je bilo jasno videti, da ima neznan bitje na nogah pet prstov. To se dobro pozna tudi na fotografiji. Te slike so si ogledali tudi londonski naravoslovci. Po temeljitem pregledu vseh okoliščin so zdaj znanstveniki dognali, da pošastno bitje ne more biti nič drugega kakor himalajski medved. Ta zver je v resnici zelo nevarna človeku in je večkrat skoraj prav tolikšna kakor ameriški medved, ki je silno divji in človeku zelo nevaren. Lastnost himalajskega medveda je tudi ta, da svojo barvo spreminja in da je včasih bel, včasih črn, včasih pa rjav. Rešiti je bilo treba še vprašanje, zakaj zver hodi po dveh nogah. To vprašanje so znanstveniki razložili tako, da himalajski medved sicer hodi po štirih nogah, da pa zadnji nogi pri hoji postavlja zmerom v stopinje prvih dveh nog. Tako ljudje nikdar niso vedeli, da so ti skrivnostni sledovi bili sledovi štirinožne zveri, kar je njihovo grozo seveda še povečevalo.

Zdaj je menda konec govoric, da v himalajskem gorovju živi divji človek.

× **Američanke kade pipe.** Ameriški trafikanti, zlasti oni v mestu Buffalu, pripovedujejo, da ženske čedalje manj kade cigarete in čedalje bolj pipe. Moda tako hudo narašča, da so celo šolarska dekleta javno začela kaditi pipe.

× **Potopljene zaklade bodo skušali vzdigniti iz morja.** Leta 1588. je angleška kraljica Elizabeta dala obglaviti Marijo Stuart. Zaradi tega se je hotel maščevati španski kralj Filip II. Zbral je 135 ladij, 50.000 mož, 2000 topov in velike zaklade srebra in zlata za vzdrževanje vojske. Toda v Rokavskem prelivu ga je zajel vihar, mu potopil tri četrtine ladij, ostanek pa so uničili Angleži. Z ladjami vred je morje požrlo seveda tudi neizmerno bogastvo. Ze v letih 1665, 1740, 1902, 1922 in 1933. so poskušali potopljene zaklade rešiti, a vedno brez uspeha. Zdaj pa se je dela lotila neka holandska tvrdka, ki s svojimi najnovejšimi pripravami upa iztrgati morju plen.

× **Grob prvega faraona.** Blizu egiptovskega naselja Sakkare je začel kopati sloveči angleški starinoslovec Valter Emery iz Liverpoola in je te dni odkril grob, ki sam o njem misli, da je grob prvega egiptovskega faraona, ki se je imenoval Aha Manes, in njegove žene. Ta dva sta živela pred več kakor 5000 leti. Ker so pri Abydosu našli svoječasno grobno celico, v kateri je bilo precej napisov z imenom prvega faraona, so doslej mislili, da je bil faraon Aha Manes tukaj pokopan. Dognano je, da so za faraone kopali po dva groba: eden je bil faraonu v spomin, v drugem pa so ga pokopali. V grobu pri Sakkari je bil najden okostnjak starega moža in zraven njega mnogo vaz in drugih predmetov velike vrednosti. Na vseh teh predmetih je bilo vrezano faraonovo ime. Ker je po dosedanji cenitvi faraon Aha Manes štel kakih 60 let, ko je umrl, bi bilo soditi, da je odkriti okostnjak starega moža faraonov. Ker učenjak Emery meni, da so s faraonom potem pokopavali še njegove dvorjane, upa najti še več okostnjakov.

× **Nesreča nemškega potniškega letala.** Redno potniško letalo »Charles Haar«, ki je te dni iz Milana prispelo na letališče Rhein-Main, je tik pred pristankom najbrž zaradi prevelike poledenosti treščilo na tla. Vsi trije potniki, en Italijan in dva Nemca in posadka, kapetan letala in dva strojnika, so bili ubiti.

× **Niagara nima največjih slapov.** Danes splošno prevladuje mnenje, da so Niagarski slapovi največji na svetu. Toda Niagarski slapovi so visoki 50 m in široki 1241 m, a v Afriki imamo pa Viktorijske slapove, ki so 122 m visoki in 1686 m široki.

× **Večna ura.** Švicarski urar Reutter je naredil uro, ki bo odrešitev zlasti za tiste, ki radi pozabljajo navijati uro. Reutterjeva ura gre namreč neprestano brez navijanja. Uro goni toplota. V uri je cevka v obliki črke V. V tej cevki sta živo srebro in tekoči plin, cevka sama pa je v kovinastem bobenčku. Kadar se toplota le neznatno spremeni, zraste živo srebro in cevka v bobenčku se premakne. To gibanje žene uro. Če se toplota spremeni samo za eno stopinjo, gre ura pet ur. Toplota pa se noč in dan spreminja, torej gre ura večno.

× **V 30 krajih rojen, osemkrat pokopan.** Kristof Kolumb je v zgodovini osebnost, s katero je združenih mnogo pripovedk. Poleg tega pa je Kolumb tudi oni človek, ki se je — največkrat rodil. Precej evropskih mest se hoče ponašati s tem, da se je Kolumb rodil v njih. Samo v Italiji je, kakor pravijo, nič manj kakor petnajst različnih mest o katerih pravijo, da so rojstni kraji tega zgodovinskega pomorščaka. V Španiji so nekoliko skromnejši. Le štirinajst mest so našli tam takšnih, ki bi rada imenovala Kolumba za svojega nekdanjega meščana. Portugalci pa so za trdno prepričani, da se Kristof Kolumb ni rodil ne v Italiji, ne na Španskem, pač pa v nekem portugalskem mestu, in sicer samo v enem. Kakor o Kolumbovem rojstnem kraju, tako si tudi niso čisto na jasnem o tem kdaj se je rodil. Zgodovina naštevaja kar 26 različnih letnic njegovega rojstva, in sicer po vrsti od leta 1430. do 1455. Rodil se je torej ta mož kar 26krat. Razmerno malokrat so pa Kolumba pokopali: vsega skupaj samo osemkrat. Prvič so ga položili v grob v Valladolidu, nato v Sevilli, nato pride dvakrat na vrsto San Domingo, dvakrat pa so njegove trdne ude položili k večnemu počitku v Havani. Posmrtno ostanke velikega Kolumba so leta 1899. to je takoj po špansko-ameriški vojni, prenesli v Sevillo, kjer je bil izredni mož že prej nekoč pokopan.

× **Dvajset besed jezika slonov.** Anglež Noone je odpotoval na Malako z namenom, da se nauči jezika slonov. Kakor zatrjuje je tam dognal dvajset besed iz katerih sestoji po njegovem mišljenju jezik slonov. V razgovoru z domačinskimi krotitelji slonov je prišel Noone do prepričanja, da imajo ti takšen uspeh pri slonih samo zato, ker razumejo teh dvajset besed slonovskega jezika.

× **V Bolgariji ostra zima.** Med tem ko je na severu in zapadu mráz že popustil, je vladala v vsej Bolgariji in sploh na južnem Balkanu ob koncu preteklega tedna še vedno ostra zima, kakršne ne pomnijo že devet let. Najnižji mráz so v soboto zabeležili v Trnovu, kjer so imeli 33 stopinj pod ničlo. V severozapadnih nižinah so imeli vse te dni 25 do 30 stopinj pod ničlo. Plovba na Dunavu je zaradi ogromnih množin ledu ustavljena. V Dobrudži je zapadlo tri metre snega. Od novega leta sem je zmrznilo 16 ljudi. V goratih krajih so se pojavila čela krdela volkov, ki napadajo vasi. Celó v predmestjih Sofije so ubili tri volkove, ki so se sestradani priklatili z bližnjega gorovja.

× **Zadnji vojaški konj v Belgiji.** Kakor se je v belgijskem senatu govorilo, bo vsa belgijska vojska motorizirana in ji konji zaradi tega ne bodo več potrebni. Zato bodo zadnjega vojaškega konja v Belgiji prodali sredi marca.

Radio Ljubljana

od 23. do 30. januarja

Urednja, 23. jan. 8.00: Oddelek godbe »Slovenija«. — 9.00: Napovedi in poročila. — 9.15: Prenos cerkvene glasbe iz trnoveške cerkve. — 9.45: Verski govor (prior Valerian Učak). — 10.00: Glasbeni drobiž (na kitaro bo igral Filip Bernard, vmes solisti na ploščah). — 11.00: Otroška ura: Teta Marička kramlja in prepeva. — 11.30: Koncert radijskega orkestra — 13.00: Napovedi. — 13.20: Trboveljski jazz — kvartet — 16.00 Za zabavo in za ples (plošče). — 17.00: Kmetijska ura: Sirovka in parkljevka (dr. Zibert Simon). — 17.20: Poročila o tržnih cenah. — 17.30: Slovenske narodne (sodelovali bodo Dragica Sokova, Poldka Rupnikova, Ladislav Rakovec, Ivan Berlot radijski orkester in plošče). — 19.00: Napovedi, poročila — 19.30: Nacionalna ura: Sv. Sava prvi duhovnik, prosvetitelj in državnik (Branislav Denič, novinar). — 20.00: Slavnostni večer v spomin 60'etnice Otona Župančiča. — 21.30: Koncert radijskega orkestra. — 22.00: Napovedi, poročila. — 22.15: Sopek veselih napevov (plošče)

Ponedeljek, 24. januarja: 12.00: Angleški skladatelj (plošče). — 12.45: Poročila. — 13: Napovedi. — 13.20: Operetni venčki (plošče) — 18.00: Zdravniška ura: Zle tvorbe (dr. Anton Breclj). — 18.20: Wagner: Rienzi — uvertira. — 18.40: Literarna ura: Od pravljice do življenjepisa (profesor Fran Vodnik) — 19.00: Napovedi, poročila. — 19.30: Nacionalna ura: O Ivanu Gunduliću (ob priliki 300-letnice smrti; predaval bo dr. Ljubo Vojinovič). — 19.50: Zanimivosti. — 20.00: Koncert radijskega orkestra. — 21.00: Bizet: Dva zbora iz opere »Carmen« (plošče). — 21.10: Ljubljanski godalni kvartet. — 22.00: Napovedi, poročila. — 22.15: Prenos lahke glasbe iz kavarne »Nebotičnika«.

Torek, 25. jan.: 11.00: Šolska ura: Glasbeno predavanje: Jurij Fleišman (Pavel Kozina). — 12.00: Češka lahka glasba (plošče). — 12.45: Poročila. — 13.00: Napovedi. — 13.20: Opoldanski koncert radijskega orkestra. — 14.00: Kosi Ivan igra na citre. — 18.40: Judovska duševnost (Fran Terseglav). — 19.00: Napovedi, poročila. — 19.30: Nacionalna ura: Mursko polje in Muropoljci — kulturno-zgodovinska studija (Rudolf Dostal, Ljubljana). — 19.50: Zabavni zvočni tednik. — 20.00: Oton Župančič: Veronika Deseniška (izvajali bodo člani narodnega gledališča v Ljubljani). — 22.00: Napovedi, poročila. — 22.15: Za oddih (igral bo radijski orkester).

Sreda, 26. januarja: 12.00: Citre, mandoline, balalajke (plošče). — 12.45: Poročila. — 13.00: Napovedi. — 13.20: Radijski šramel. — 18.00: Mladinska ura. — 18.40: Industrija premoga v Sloveniji (inšpektor Riko Kiler). — 19.00: Napovedi, poročila. — 19.30: Nacionalna ura: Naše nekdanje šolstvo (Andjeo Curski, Zagreb). — 19.50: Šahovski kotichek. — 20.00: Koncert Orkestralnega društva Glasbene Matice ljubljanske (božični koncert staroklasične glasbe). — 21.00: Na harmoniko bo igral Vladimir Golob, vmes popevke na ploščah. — 22.00: Napovedi, poročila. — 22.15: Veselo rajanje (plošče).

Četrtek, 27. januarja: 12.00: Zvezde in zvezdniki (plošče). — 12.45: Poročila. — 13: Napovedi. — 13.20: Vesel opoldanski koncert radijskega orkestra. — 18.00: Grieg: Peer Gynt, suite (plošče). — 18.40: Slovenščina za Slovence (dr. Rudolf Kolarič). — 19.00: Napovedi, poročila. — 19.30: Nacionalna ura: Ministrstvo za telesno vzgojo naroda. — 19.50: Zabavni kotichek. — 20.00: Iz severa in juga (koncert radijskega orkestra). — 20.50: Zbor praških učiteljev (plošče). — 21.00: Prva ura češke moderne klavirske glasbe (Pavel Šivic). — 22.00: Napovedi, poročila. — 22.15: Lahka glasba (sodelovala bosta Mirko Premelj in radijski orkester).

Petek, 28. januarja: 11.00: Šolska ura: Kraški pojavi (Ivan Michler). — 12.00: Po domačih stezicah (plošče). — 12.45: Poročila. —

Brezplačen pouk v igranju!

klavirske harmonike od Din 480.

Zahtevajte brezplačen katalog!

MEINEL & HEROLD — MARIBOR ŠT. 104

13.00: Napovedi. — 13.20: Godbe na pihala (plošče). — 18.00: Ženska ura: Ali sme tudi mati govoriti o vzgoji (Ivanka Velikonjeva). — 18.20: Pesmice za kratek čas (plošče). — 18.40: Francoščina (dr. Stanko Leben). — 19.00: Napovedi, poročila. — 19.30: Nacionalna ura: Pesnik Safet Beg Bašagić. — 19.50: Zanimivosti. — 20.00: Večer lahke glasbe: Gregorčev pihalni kvintet in radijski orkester. — 22.00: Napovedi, poročila. — 22.15: Ljudski plesj (plošče). — 22.30: Angleške plošče.

Sobota, 29. januarja: 12.00: Druga za drugo plošča hiti. — 12.45: Poročila. — 13.00: Napovedi. — 13.20: Druga za drugo plošča hiti. — 17.00: Za delopust (igral bo radijski orkester). — 17.40: Položaj obrtništva v Sloveniji (Ogrin). — 18.00: Sekstet balalajk. — 18.40: O smernicah racionalnega gozdnega gospodarstva s posebnim ozirom na javna dela (inž. Karel Tavčar) — 19.00: Napovedi, poročila. — 19.30: Nacionalna ura: Duševne posebnosti naših planincev (dr. Bora Milojevič, univ. profesor). — 19.50: Pregled sporeda. — 20.00: O zunanji politiki (dr. Alojzij Kuhar). — 20.30: Hišca pri cest' stoji... (prizori za premislek in glasba za oddih; besedilo in vodstvo večera Ibi; izvajali bodo člani radijske igralske družine). — 22.00: Napovedi, poročila. — 22.15: Za vesel konec tedna bo igral radijski orkester.

PONOS

Obtoženca vpraša sodnik, ali je bil že kaznovan.

»Ne.« mu odgovorj ta. »še nisem bil kaznovan, in na to sem ponosen. Na to si celo nekaj domišljam, da še nikol. nisem kazni...«

»Ne blebetajte toliko,« ga prekine sodnik. »Pa tudi domišljati si vam prav nič ni treba zaradi tega!«

»Tako?« meni obtoženec. »Kaj mislite, da se je tako lahko izmuzniti?«

Mali oglasi

MAJHNO POSESTVO

sestoječe iz nove lesene hišice in drvarnice, vrta in njive, prodam. Četrť ure od kolo-dvora v Brežicah. Vas Zgornji Sv. Lenart šte. 7.

MALO POSESTVO

naprodaj, ob cesti, krasna solčna lega, oddaljeno 20 minut od Celja prot. Teharjem. Informacije: Zorko, Bukovžlak 41, Teharje.

RAZPRODAJA ŠE TRAJA

katere tudi Vi ne smete zamuditi, vsled ugodnega nakupa raznega manufakturnega blaga za pomlad in poletje, po znižani cenl kot še nikoli. — Savnik Anton. Skofja Loka.

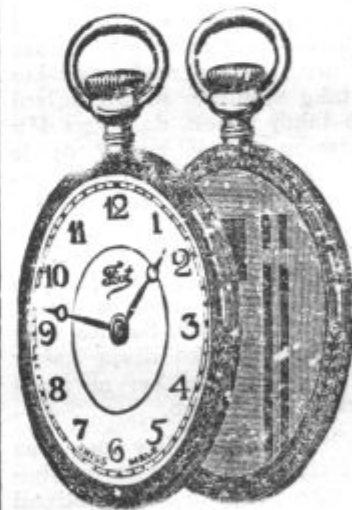
HRANILNE KNJIŽICE, 3% OBVEZNICE, VREDNOSTNE PAPIRJE STALNO KUPUJE

Al. Planinšek trg ag. bančnih poslov, Ljubljana, Beethovnova 14. I. nadstr. — — Telefon 35-10.

JESEN — ZIMA — OSTANKI

mariborskih tekstilnih tovarn, pristnobarvni, brez napak, in sicer: Paket serija R z vsebino 16-20 m dobro uporabnih ostankov flanelov in barhentov za žensko obleko, moško in žensko spodnje perilo. Paket serija T z vsebino 4 m čisto volnena blaga za žensko obleko v najmodernejših vzorcih. Pri naročilu prosim navedite barvo. Vsak paket Din 128. — Reklamni paket serija K, vsebina 20-25 m boljsega flanela za moško, žensko in otročje perilo v najboljši sestavi, paket Din 136. Dalje specialni paket »Original Kosmos D« z vsebino 17-21 m la barhentov za ženske obleke, oluze, in prvovrstnih flanelov za pitzame, žensko moško in otročje perilo za izjemno ceno Din 150. Paket serija »Z« z vsebino 3-320 m dobre ga sukna za moško obleko, damski kostum ali plašč in sicer: Z št 1 Din 130 —; Z št 2 Din 160 —; Z št 3 Din 250 —; zadnji 1 a kangarn. Vsak paket poštne prosto pri dveh ali več paketih primeren popust. Neprimerno vzamem nazaj in zamenjam. Pišite še danes obče znani, stari, solidni razpošiljalnici »Kosmos«, Maribor, Krajca Petra trg. — Nešteto priznanj zadovoljnosti odjemal-cem na razpolago!

NOVOST! SAMO DIN 49'50

št. 62.300. Anker-1275
Prvi švicar »troj.
Dobra kvaliteta, lep
kromirani okvir
8 letna garancija

Din 49.50

št. 62.300. eta 8
svetlozračna kazalec
in številnice

(Radium)

Din 59.50

Zahtevajte oprek, da
ga vam pošlje za-
konj in poštne
prosto

H. SUTNER

Ljubljana 6

Lastna protokulirana
tovarna ur s svetl.

Največji slovenski denarni zavod

Mestna hranilnica ljubljanska

ima lastnih rezerv okoli din 25.000.000.—. Prirastek novih vlog od 1. do 17. januarja 1938. din 7.000.000.—. Nove in oproščene vloge v skupnem znesku din 205.000.000.— so vsak čas razpoložljive. — Za vse obveze hranilnice jamči

MESTNA OBČINA LJUBLJANSKA